İŞKUR

2018

ANTALYA

İşgücü Piyasası Araştırma Raporu

2018 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMALARI

ANTALYA ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU

İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

YAZAR

FİRDEVS ŞENEL

İŞ VE MESLEK DANIŞMANI

SUNUŞ

Ülkemiz sahip olduğu kaynaklar, doğal güzellikler, ekonomisi ve kalkınma düzeyi bakımından birçok dünya ülkesine örnek olmuştur. Özellikle son yıllarda ekonomiye ve kalkınma düzeyine katkıda bulunacak istihdamın artırılması için uygulanan teşvikler, programlar olumlu sonuçlar vermiştir.

2017 yılında Cumhurbaşkanımızın öncülüğünde başlatılan Milli İstihdam seferberliği ile hem şehirlerimiz hem de ülkemiz ekonomik anlamda önemli bir büyüme ve gelişme kaydetmiş bulunmaktadır. Özellikle Antalya'mız, istihdam konusunda büyük bir başarı göstererek, ülkemizin birçok anlamda en büyük şehri olan İstanbul'dan sonra 2. Olmuştur.

Piyasa ihtiyaç ve hedeflerinin doğru belirlenmesi, gelişme planların doğru yapılması ve istihdam artırıcı politikalara yön verilebilmesi için piyasanın ihtiyaçlarını ortaya koyacak bazı çalışmalar her yıl daha da geliştirilerek yapılmaktadır. İşte İŞKUR tarafından 2007 yılından bu yana her yıl belirli bir dönemde Türkiye genelinde yapılan İşgücü Piyasası Araştırması da bu çalışmalardan bir tanesidir.

İşgücü Piyasası Araştırması, işyerleri tek tek ziyaret edilerek anket uygulanması yöntemiyle işverenlerin işgücü piyasası ile ilgili ihtiyaç, beklenti ve ön görülerini tespit eden önemli bir çalışmadır. Her il için ayrı olacak şekilde işgücü piyasasının ihtiyaçlarını belirleyen bu araştırma Antalya için de istihdam politikalarına yön vermek üzere rapor haline getirilmiştir. İŞKUR Antalya İl Müdürlüğü bu araştırmanın uygulanması, raporlaştırılması ve

yayınlanması esnasında gerekli hassasiyeti göstererek verimli bir çalışma yapmıştır. İnanıyorum ki, araştırma sonuçları sadece İŞKUR için değil, kamu/özel sektör kurum ve kuruluşları için de yol gösterici olacak ve ilimizin mesleki eğitim planlamasında ihtiyaç duyulan bilgiler için kaynak teşkil edecektir.

2018 Yılı İşgücü Piyasası Raporunun sonuçlandırılmasına katkı sağlayan İŞKUR personeline, iş yeri bilgi formlarına samimiyetle cevap veren işyeri yetkililerine, işverenlerimize ve emeği geçen herkese teşekkür ediyor, Araştırma Raporunun ilimize ve tüm ilgililere faydalı olmasını temenni ediyorum.

Münir KARALOĞLU

Antalya Valisi

ÖNSÖZ

Kurumumuz hem aktif hem de pasif istihdam politikaları doğrultusunda iş arayan ve işverene yönelik birçok kamusal hizmet sunmaktadır.

Kurumumuz, işgücü piyasasının yapısal sorunlarını çözmek, orta ve uzun vadede büyümenin istihdama katkısını artırmak ve işsizlik sorununa kalıcı çözümler geliştirmek amacıyla hazırlanan; Orta Vadeli Program, kalkınma planları, yıllık programlar ve bütçe süreçleriyle uyumlu olarak istikrarlı ve yüksek büyümenin sağlanması, büyümenin istihdam etkisinin artırılması ve kayıt dışılığın azaltılması temel konuları üzerine inşa edilmiş olan Ulusal İstihdam Stratejisi planını esas alarak işsizliğin önlenmesi faaliyetlerinde rol alan işgücü piyasasının en önemli aktörlerinden biridir.

İşsizlik sigortası işlemlerini yürüten, işgücü piyasası verilerini yerel ve ulusal bazda derleyen, analiz eden, yorumlayan, işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmaya yönelik işgücü yetiştirme, mesleki eğitim ve işgücü uyum programları geliştirerek uygulanması konusunda önemli görevler icra eden, üstlendiği yasal, yönetsel ve sosyal sorumluluğun bilinciyle faaliyetlerini özveri ile sürdüren İŞKUR, işgücü piyasasının ihtiyaçlarını tespit etmektedir.

2018 yılı Antalya İşgücü Piyasası Araştırması Raporu il düzeyinde istihdam ve mesleki eğitime yönelik politika yapıcılarına ve karar alıcılara rehberlik edecek ve büyük katkılar sağlayacak olan önemli bir çalışmadır. Bu çalışma kapsamında 2 bin 942 işyeri için veri derlenmesi amacıyla, Antalya' da 2 Nisan – 11 Mayıs tarihleri arasında, işyerleri ziyaret edilerek işverenlerin ihtiyaç, beklenti ve ön görüleri tarafsız bir şekilde tespit edilmiştir.

Çalışmanın ülkemize, ilimize, insanımıza ve işyerlerine faydalı olmasını temenni eder, analiz çalışmasında katkı sağlayan ve desteklerini esirgemeyen bütün kurumlarımıza, işverenlere ve çalışma arkadaşlarıma teşekkür eder, saygılarımı sunarım.

Veli TEKKANAT

Antalya Çalışma ve İş Kurumu

İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

TABLOLAR LİSTESİ ii
ŞEKİLLER LİSTESİ iii
YÖNETİCİ ÖZETİ 1
GİRİŞ 3
BİRİNCİ BÖLÜM 5
İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ 5
İŞKUR GÖSTERGELERİ 5
Açık İşler 5
İşe Yerleştirmeler 6
Kayıtlı İşsiz 8
Aktif İşgücü Programları 10
İşsizlik Ödeneği 14
İKİNCİ BÖLÜM 15
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI 15
İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM 16
İşyeri Verileri 17
Mevcut İstihdam 29
AÇIK İŞLER 31
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 41
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ 47
SONUÇ 54

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: En Fazla Açık İş Olan Meslekler (2017) 6
Tablo 2: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2017) 8
Tablo 3: Mesleki Eğitim Kursları ve Katılımcı Sayıları (2010-2017) 10
Tablo 4: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı 11
Tablo 5: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2017) 11
Tablo 6: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı 13
Tablo 7: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2017) 13
Tablo 8: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı 17
Tablo 9: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları 27
Tablo 10: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlananların Memnuniyet Durumu 28
Tablo 11: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı 29
Tablo 12: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları 30
Tablo 13: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler 31
Tablo 14: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşyeri Oranı 32
Tablo 15: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması 37
Tablo 16: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ve Açık İş Oranı 37
Tablo 17: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları 38
Tablo 18: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması 39
Tablo 19: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler 40
Tablo 20: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı 42
Tablo 21: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı 43
Tablo 22: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri 46
Tablo 23: Çalışan Sayısı, Açık İş ve TGÇM Durumuna Göre En Fazla Talep Edilen Meslekler 46
Tablo 24: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri 47
Tablo 25: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi 49
Tablo 26: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi 50
Tablo 27: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler 50

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2017) 5
Şekil 2: Yıllara Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2010-2017) 7
Şekil 3: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı 9
Şekil 4: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı (2010-2017) 14
Şekil 5: İşyerlerinin Yaşına Göre Dağılımı 18
Şekil 6: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Oranı 19
Şekil 7: Kadınların Part-Time Çalışma Durumu 20
Şekil 8: Sektör Bazında İşyerlerinin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu 21
Şekil 9: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu 22
Şekil 10: Sektörlere Göre İşyerlerinin İhracat Yapma Oranı 23
Şekil 11: Ar-Ge Çalışması Yapan İşyeri Durumu 24
Şekil 12: Gelecek Bir Yıl İçinde Yatırım Planlayan İşyeri Oranı (%) 25
Şekil 13: Gelecek Bir Yıl İçinde Planlanan Yatırım Oranı (%) 25
Şekil 14: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları 26
Şekil 15: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri 28
Şekil 16: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi 33
Şekil 17: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 34
Şekil 18: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 34
Şekil 19: Açık İşlerde Engelli Çalıştırmak İstenmesi 35
Şekil 20: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı 36
Şekil 21: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı 43
Şekil 22: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı 45
Şekil 23: Engelli İstihdamını Arttırmak İçin Önerilerin Dağılımı 51
Şekil 24: Genç (15-24 yaş) Personel Seçiminde Aranan Kriterlerin Dağılımı 52
Şekil 25: Personel Seçiminde Kullanılan Değerlendirme Yöntemlerinin Dağılımı 53

YÖNETİCİ ÖZETİ

İşgücü piyasasını analiz etmek için arz ve talep verilerine ihtiyaç duyulmaktadır. İşgücü piyasasının arz tarafına ait veriler TÜİK ve İŞKUR'un idari kayıtları aracılığı ile yayınlanmaktadır. İşgücünün arz boyutunun ele alınmasında bir takım temel işgücü verileri bulunmaktadır. Ekonomik olarak aktif olan nüfusun, çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eden İşgücüne Katılma Oranı; çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranını ifade eden İstihdam Oranı ve toplam işsiz sayısının işgücüne oranını ifade eden İşsizlik Oranı işgücü arzına ilişkin temel eğilimleri barındırmaktadır.

İşgücü piyasasının talep yönüne ilişkin veriler ise işgücü piyasası araştırması kapsamında derlenmektedir. İşgücü piyasasının talep boyutunu analiz etmek gayesiyle hazırlanan bu raporda Antalya İli İşgücü Piyasası Araştırması sonuçlarına göre değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında veri derlenen işyeri sayısı 2 bin 942'dir. Bu işyerleri 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri olup il genelinde 17 sektörde tam sayım yapılmıştır. Antalya ilinde 20+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 157 bin 219 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 110 bin 300 çalışan erkeklerden, 46 bin 919 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır. Erkeklerin yüzde 69,4' ü kadınların ise yüzde 30,6 'sı Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektöründe istihdam edilmektedir.

Antalya ilinde en fazla çalışanı olan meslek grupları; Hizmet Ve Satış Elemanları ve Nitelik Gerektirmeyen Mesleklerdir. Antalya ilinde açık iş oranı yüzde 4,3 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde ise açık iş oranı yüzde 2,6 olup, Antalya ili açık iş oranı bakımından 1,7'lik bir farkla Türkiye ortalamasının üzerindedir. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 15,4 ile Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor sektörüdür. Antalya ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla açık işin Hizmet Ve Satış Elemanları meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş oranı %6,7'dir. Antalya ilinde en fazla açık işi olan ilk üç meslek grubu; Hizmet Ve Satış Elemanları, Nitelik Gerektirmeyen Meslekler, Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlardır. İl genelinde açık işlerin yüzde 33,4 'ü için Eğitim Düzeyi Önemli değil talep edilmektedir.

Antalya ilinde temininde güçlük çekilen meslekler sektörlere göre incelendiğinde en fazla Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektöründe eleman temininde güçlük çekildiği görülmektedir. Antalya ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi mesleğinin yer aldığı görülmektedir. Bu mesleği Garson (Servis Elemanı) ve Bulaşıkçı (Stevard) meslekleri takip etmektedir. Antalya ilinde teminde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk Bu meslekte işe başvuru yapılmaması yer almaktadır.

Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 17,8'i istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Antalya ilinde işverenlerin yüzde 16,6'sı istihdamın artacağını öngörmüştür. Başka bir ifadeyle Türkiye genelinde her

10 işyerinden 2’si istihdamın artacağını öngörürken, Antalya’da da bu sayı Türkiye geneline yakın oranda değer almaktadır. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde 2,1 olarak öngörülürken Antalya ilinde ise ülke geneline yakın olup yüzde 2 olarak öngörülmüştür.

GİRİŞ

Bu çalışma Antalya işgücü piyasasının gerek arz gerekse talep yönü ile mevucut durumunu ortaya koyarak piyasanın olumlu ve olumsuz yanlarını sergilemektedir. Bu kapsamda işgücü piyasası ile kararların alınması ve uygulamaya konulacak faaliyet ve projelerin etkinliğinin artırılması noktasında araştırma sonuçlarının göz önüne alınması oldukça önemlidir.

Antalya İşgücü Piyasası Araştırması Sonuç Raporu; il düzeyinde politika yapıcılarına ve karar alıcılara kaynak sağlamada büyük katkılar sağlayacak olan önemli bir çalışmadır. İşgücü piyasasının en önemli aktörleri olan işgücü ve işverenlerin piyasaya sundukları emeği ve piyasadan beklentilerini iyi analiz ederek niteliklerini ortaya koymak politika üretmeden önceki ilk adımı oluşturmaktadır. Daha sonra ise bu analizler neticesinde arz talep dengesini iyi kurmak ve işgücü politikalarını bu dengeyi sağlayacak şekilde bir zemini tesis etmek, istihdam ve işsizlik sorunlarıyla mücadele eden her bir kurum/kuruluşun gayesini oluşturmaktadır.

İşgücü Piyasası Araştırmaları sadece İŞKUR'a değil, Türkiye'de işgücü piyasasının paydaşı olan tüm kurum ve kuruluşlara önemli katkılar sağlamaktadır. İŞKUR, işgücü piyasasında aktif ve pasif istihdam politikalarında söz sahibi bir Kamu İstihdam Kurumu olarak İşgücü Piyasası Bilgi Formları aracılığıyla ve işverenlerle yüz yüze görüşme yöntemiyle İşgücü Piyasası Araştırmalarını gerçekleştirmektedir. Bu araştırma sonucunda Türkiye'de işgücü piyasasının talep boyutuna ilişkin en kapsamlı veri üreten kurum İŞKUR'dur.

İşgücü piyasası talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından itibaren yıllık bazda periyodik olarak sürdürülmektedir. Yapılan bu araştırmalar kapsamında 2018 yılı için Antalya ilinde 2 Nisan-11 Mayıs 2018 tarihleri arasında saha çalışması gerçekleştirilmiş olup, araştırma neticesinde işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Araştırma Raporu hazırlanmıştır.

Bu raporda, İşgücü Araştırması sonuçları analiz edilerek Antalya ilinin işgücü piyasasının talep yapısı ortaya konulmaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ

İŞKUR GÖSTERGELERİ

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ

İŞKUR GÖSTERGELERİ

İŞKUR göstergeleri, Kurumun idari kayıtlarından oluşmakta olup İŞKUR'un hedef kitlelerine sunmuş olduğu hizmetlerinin verilerinden hareketle istatistik alt yapısında derlediği rakamları içermektedir. Kurumun hizmetlerinden yararlanmak için Kuruma kayıt yaptıran kişilerin yaş, cinsiyet, sosyal durum, eğitim durumu, sektör ve meslek bilgisi bağlamında oldukça detaylı bilgilere ulaşılabilmektedir.

Açık İşler

Açık iş; işverenlerin ihtiyaç duyduğu işgücünü karşılamak amacıyla Kuruma bildirdikleri işgücü talepleridir. İşverenler taleplerini Kuruma bizzat gelerek verebilecekleri gibi online olarak da ihtiyaç duyduğu nitelikteki işgücünü Kurumdan talep edebilmektedirler.

Şekil 1: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2017)

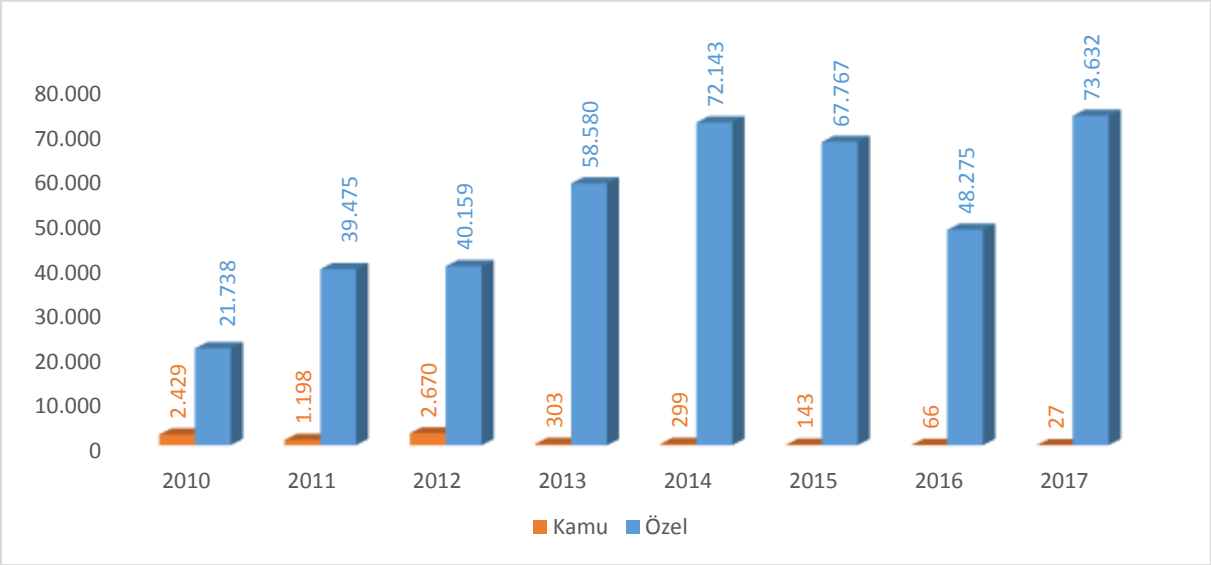

Kaynak: İŞKUR

2010 yılında 24 bin 167 kişilik işgücü talebi alınmışken bu sayı 2017 yılına gelindiğinde 73 bin 659 kişiye yükselmiştir. Açık iş sayıları yıllar içerisinde dalgalı bir seyir izlemiştir. 2014 yılından 2016 yılına kadar azalma eğilimi göstermiştir. 2014 yılında ki açık iş sayısı bir önceki yıla göre yüzde 23 oranında artmıştır. 2017 yılı itibariyle alınan açık işler zirveyi görmüş ve bir önceki yıla göre yüzde 52,4 oranında artış göstermiştir. Açık işler sektör bazında incelendiğinde ise

İŞKUR'un özellikle 2013 yılından sonra özel sektör açık işleri üzerindeki etkinliğini önemli ölçüde arttırdığı görülmektedir.

Tablo 1: En Fazla Açık İş Olan Meslekler (2017)

Meslek	Açık İş Sayısı
Turizm Ve Otelcilik Elemanı	17.849
Beden İşçisi (Genel)	14.808
Garson (Servis Elemanı)	5.133
Temizlik Görevlisi	3.252
Güvenlik Görevlisi	2.719
Aşçı Yardımcısı	1.544
Oda Görevlisi-Turizm	1.426
Satış Danışmanı / Uzmanı	1.339
Aşçı	1.275
Bulaşıkçı (Stevard)	1.246

Kaynak: İŞKUR

Antalya ilinde 2017 yılında 73 bin 659 kişilik açık iş, işverenler tarafından İŞKUR'a iletilmiştir. Bu sayının içinde, ilk sırada 17 bin 849 açık iş ile Turizm Ve Otelcilik Elemanı mesleği bulunmaktadır. Bu sayı toplam açık iş sayısının yüzde 24,2'sini oluşturmaktadır. Bu mesleği Beden İşçisi (Genel) ve Garson (Servis Elemanı) meslekleri takip etmektedir.

İşe Yerleştirmeler

İŞKUR özellikle son yıllarda performansını önemli ölçüde artırarak 2017 yılında yıllık bazda 2 milyon 691 bin açık işi işgücü piyasasından toplamıştır. Şekil 2'den de görüleceği üzere bu artan performans İŞKUR işe yerleştirme hizmetlerine doğrudan yansımaktadır.

Şekil 2: Yıllara Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2010-2017)

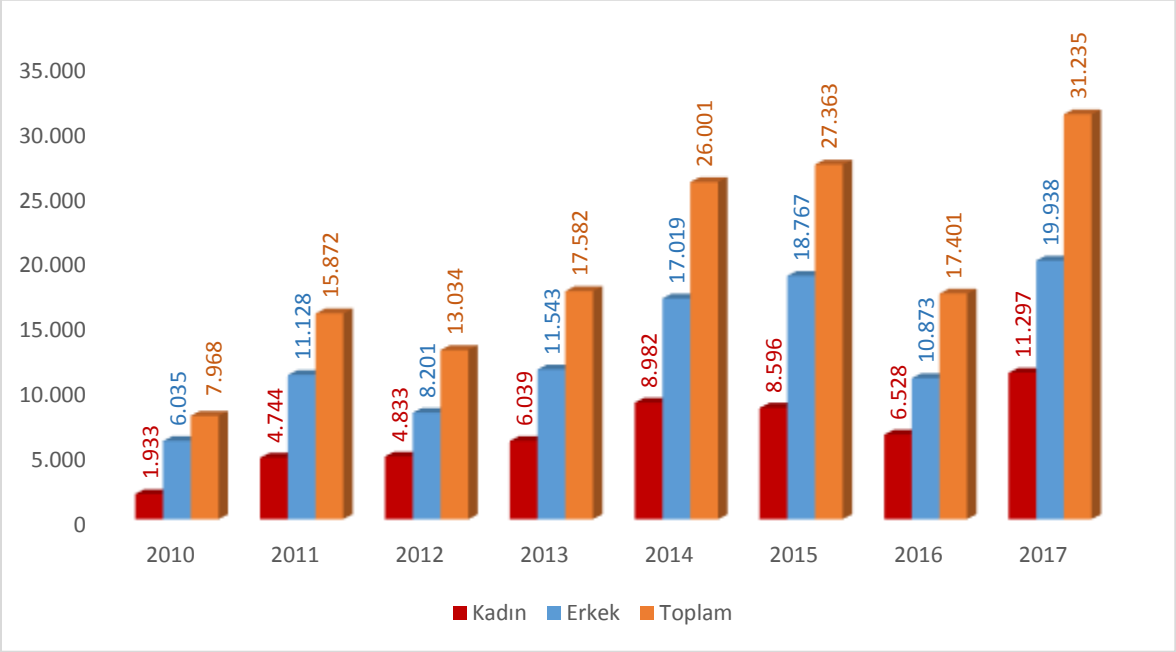

Kaynak: İŞKUR

2010 yılındaki işe yerleştirme sayısı 7 bin 968 olan Antalya ilinde işe yerleştirilenlerin 6 bin 35'i erkeklerden, geri kalan bin 933 kişi ise kadınlardan oluşmaktadır. Bu rakamlar yıllar itibariyle dalgalı bir seyir izlemektedir. 2017 yılında ise belirgin bir artış yaşanarak 31 bin 235 kişi İŞKUR tarafından işe yerleştirilmiştir. 2017 yılında işe yerleşenlerin yaklaşık yüzde 36 'sı kadınlardan oluşmuştur. 2017 yılında, bir önceki yıla göre kadın işe yerleştirmede ve toplam işe yerleştirmede yaklaşık 2 katına ulaşılmıştır.

İŞKUR'un; piyasayı yakından takip ederek il özelinde piyasanın sahip olduğu tüm değişkenleri göz önünde bulundurup işverenlerin işgücü ihityaçlarını zamanında karşılaması en temel fonskiyonları arasında yer almaktadır.

Tablo 2: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2017)

Meslekler	Erkek	Kadın	Genel Toplam
Turizm Ve Otelcilik Elemanı	8.654	3.981	12.635
Garson (Servis Elemanı)	1.925	660	2.585
Beden İşçisi (Genel)	1.525	549	2.074
Temizlik Görevlisi	519	1.330	1.849
Aşçı Yardımcısı	716	411	1.127
Güvenlik Görevlisi	626	368	994
Aşçı	584	230	814
Satış Danışmanı / Uzmanı	303	259	562
Oda Görevlisi-Turizm	86	330	416
Bulaşıkçı (Stevard)	270	129	399

Kaynak: İŞKUR

Antalya ilinde 12 bin 635 tane işe yerleştirmeyle Turizm ve Otelcilik Elemanı mesleği ile ilk sırada yer almaktadır. Bu sayı toplam işe yerleştirme sayısının % 40,45 'ini oluşturmaktadır. Bu mesleği Garson (Servis Elemanı) ve Beden İşçisi (Genel) meslekleri takip etmektedir. Kadınlar en çok Turizm Ve Otelcilik Elemanı ve Temizlik Görevlisi mesleklerinde işe yerleştirilirken, erkekler en çok Turizm Ve Otelcilik Elemanı ve Garson (Servis Elemanı) mesleklerinde işe yerleştirilmiştir.

Kayıtlı İşsiz

Kayıtlı İşsiz; Hali hazırda herhangi bir gelir getirici işte çalışmayıp Kurumumuza iş arama maksadı ile başvuran kişilerdir.

Kurumumuz ilgili mevzuat gereğince kayıtlı iş arayanlarına en az bir yıl süre ile hizmet vermekle yükümlü olmakta olup, iş arayanlar İŞKUR sistemi üzerinde durumlarını güncelleyerek iş aramaya devam ettikleri sürece İŞKUR hizmetlerinden herhangi bir süre kısıtı olmadan yararlanabilmektedirler.

Bir yıl kesintisiz olarak İŞKUR sistemi ya da ofisleri kullanmadığı tespit edilen kayıtlar sistem tarafından pasife alınmaktadır. Ayrıca İş arayanlar kayıtlarını istedikleri zaman pasife alarak İŞKUR'un hizmetlerinden yararlanmayı sonlandırabileceklerdir.

Şekil 3: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı

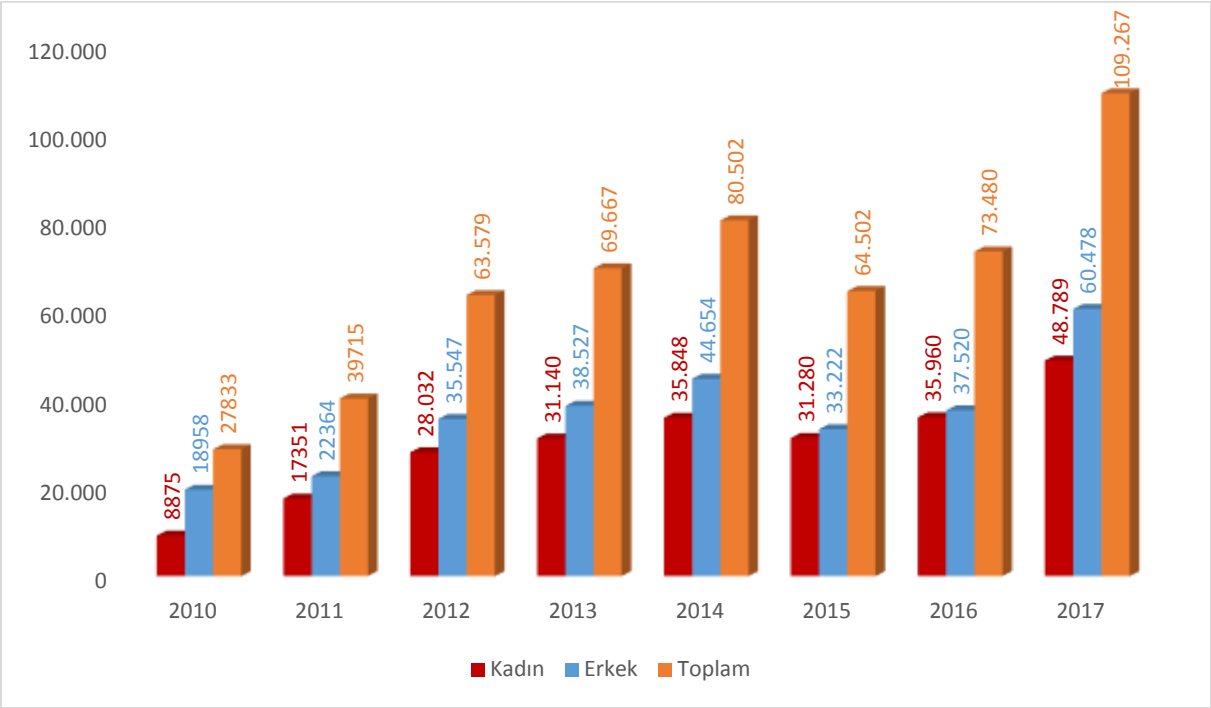

Kaynak: İŞKUR

2010 yılında Antalya ilinde İŞKUR'a kayıtlı 27 bin 833 işsiz bulunmaktadır. Kayıtların 18 bin 958'i erkek, 8 bin 875'i ise kadınlardan oluşmaktadır. 2017 yılında ise toplam 109 bin 267 kişi işsiz olarak kayıtlarda yerini almıştır. Yıllar itibariyle toplam kayıtlı işsiz sayısında artış eğilimi dikkati çekmektedir. 2015 yılındaki düşüşün nedeni ise 2015 yılı içinde kayıtlı işsiz sorgulamalarında SGK kayıtlarının baz alınması yöntemine geçilmesidir. Bu gelişme sayesinde İŞKUR olarak işsizlerin işgücündeki durumlarını anlık olarak takip edilebilme imkanına erişmiştir.

Yıllar itibariyle kadın ve erkek dağılımları incelendiğinde dikkati çeken nokta kadınların kayıtlı işsiz olarak İŞKUR kayıtlarındaki önemli artışıdır. 2010 yılında Antalya'da 8 bin 875 kayıtlı işsiz kadın bulunmakta iken bu sayı 2017 yılında yaklaşık önemli ölçüde artarak 48 bin 789'a yükselmiştir. Bu artışta İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetleri hem nitelik hem de nicelik olarak iyileştirmesi çok önemli bir faktördür.

Antalya ilinde mesleklere göre kayıtlı işsiz sayıları incelendiğinde en fazla kayıtlı işsizin olduğu İlk 10 meslek içerisinde ilk sırada Turizm Ve Otelcilik Elemanı mesleği yer almakta olup bu meslekte Antalya ilinde Kuruma kayıtlı 8 bin 364 işsiz bulunmaktadır. Bu rakam Antalya ilindeki toplam kayıtlı işsiz sayısının %19,8 'ini oluşturmaktadır. Bu mesleği Beden İşçisi (Genel) ve Garson (Servis Elemanı) meslekleri takip etmiştir. Kadın kayıtlı işsizlerde de benzer durum söz konusudur. Kadınlarda en çok Temizlik Görevlisi, Satış Danışmanı/Uzmanı, Beden İşçisi (Genel)

gibi mesleklerin yanı sıra Turizm ve Otelcilik Elemanı, Sekreter ve Garson (Servis Elemanı) gibi mesleklerde de kayıtlı işsiz bulunmaktadır.

Aktif İşgücü Programları

İŞKUR, aktif işgücü piyasası programları aracılığıyla istihdamın korunmasına ve artırılmasına, işsizlerin mesleki niteliklerinin geliştirilmesine, işsizliğin azaltılmasına ve özel politika gerektiren kişi ve grupların işgücü piyasasına kazandırılmasına yardımcı olmakta ve işsizlikten istihdama geçişi kolaylaştırmaya çalışmaktadır. Aktif işgücü piyasası programları içerisinde bulunan mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programları ve girişimcilik eğitim programları ile işgücüne nitelik kazandırmaktadır.

Tablo 3: Mesleki Eğitim Kursları ve Katılımcı Sayıları (2010-2017)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2010	32	291	740	1.031
2011	110	1.251	1.417	2.668
2012	213	2.814	2.525	5.339
2013	115	1.389	1.217	2.606
2014	61	505	648	1.153
2015	98	1.186	928	2.114
2016	87	998	812	1.810
2017	67	692	564	1.256

Kaynak: İŞKUR

Mesleki eğitim kursları özellikle İşbaşı Eğitim Programlarının daha ön plana çıkmasından sonra azalma eğilimi içerisine girmiştir. 2017 yılında ise düzenlenen 67 mesleki eğitim kursuna bin 256 kursiyer katılmıştır. Katılan kursiyerlerin 564'ü erkek, 692'si kadınlardan oluşmaktadır.

Mesleki eğitim kursları; yeni bir meslek kazandırılması veya var olan mesleki becerilerin geliştirilmesi suretiyle bireylerin istihdam edilebilirliğini arttırmaya yönelik programlardır. Bu kapsamda düzenlenecek kursların beceri eksikliği olan kitlelere ulaşması büyük önem taşımaktadır. Cinsiyet bazında kursa katılan bireyler incelendiğinde kadın katılımcıların daha fazla olduğu görülmektedir. Kadınların eğitim seviyesi arttıkça işgücüne katılımlarının arttığı gerçeği düşünüldüğünde mesleki eğitim kursları ile kadınların beceri seviyeleri arttırılarak işgücü piyasasına girişleri ve istihdam edilebilirlikleri kolaylaştırılmaktadır. 2017 yılında kursiyerlerin yüzde 55'i kadınlardan oluştuğu görülmektedir. Bu bilgiler ışığında katılımcıların

cinsiyet dağılımı incelendiğinde kadınların yüksek oranda olması hedef kitlenin doğru belirlendiğini göstermektedir.

Tablo 4: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Toplam	Erkek	Kadın
Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan)	Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan)	İlaçlamacı (Bitki Zararlıları İle Mücadele)
Domates Yetiştiricisi	Domates Yetiştiricisi	Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan)
Süt Sığırı Yetiştiricisi	Aşçı Yamağı (Çırağı)	Süt Sığırı Yetiştiricisi
Bahçe Bakım Elemanı(Park Bahçe Ve Koruların Bakımı)	Zeytin Ağacı Budamacısı	Domates Yetiştiricisi
İlaçlamacı (Bitki Zararlıları İle Mücadele)	Bahçe Bakım Elemanı(Park Bahçe Ve Koruların Bakımı)	Bahçe Bakım Elemanı(Park Bahçe Ve Koruların Bakımı)
Aşçı Yamağı (Çırağı)	Mantar Yetiştiricisi	Aşçı Yamağı (Çırağı)
Üç Boyutlu Grafik Animasyoncu (3Ds Max)	Servis Komisi	Üç Boyutlu Grafik Animasyoncu (3Ds Max)
Mantar Yetiştiricisi	Süt Sığırı Yetiştiricisi	Sağım İşçisi (Elle)
Zeytin Ağacı Budamacısı	Meyve Ağaçları Budamacısı	Kesme Çiçek Yetiştiricisi
Sağım İşçisi (Elle)	Arıcı	Arıcı

Kaynak: İŞKUR

2017 yılında en fazla Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan), Domates Yetiştiricisi ve Süt Sığırı Yetiştiricisi mesleklerinde kurs düzenlenmiştir. Kadınlarda en fazla İlaçlamacı (Bitki Zararlıları İle Mücadele), Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan) ve Süt Sığırı Yetiştiricisi mesleklerinde kurs düzenlenmiştir. Erkeklerde ise en fazla Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan), Domates Yetiştiricisi ve Aşçı Yamağı (Çırağı) mesleklerinde kurs düzenlenmiştir.

Tablo 5: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2017)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2010	9	16	25	41
2011	45	39	66	105
2012	135	206	121	327
2013	528	755	494	1.249
2014	466	539	375	914
2015	1.912	1.670	1.951	3.621
2016	4.323	6.207	7.967	14.174
2017	6.773	10.567	13.395	23.962

Kaynak: İŞKUR

İşsizliğin en önemli nedenlerinden biri işsizlerin gerekli mesleki bilgi ve beceriye sahip olmamasının yanında yeterli iş tecrübesinin de bulunmamasıdır. İşbaşı eğitim programının temel gayesi mesleki deneyimi veya iş tecrübesi olmayan kişilere mesleki deneyim ve iş tecrübesi kazandırılarak bu kişilerin istihdam edilebilirliklerinin arttırılmasıdır. Bir diğer gaye ise nitelikli işgücü temin etmekte zorlanan işverenlere işe alacakları kişileri işyerinde belli bir süre gözlemleyerek ve eğitim vererek kişiler hakkında ayrıntılı bilgi sahibi olma ve işe alma konusunda isabetli bir karar verme imkânı sunmaktır.

2013 yılından itibaren işbaşı eğitim programlarının sayısı artış eğilimi içerisindedir. İşverenler tarafından oldukça rağbet gösterilen işbaşı eğitim programları, katılımcılar açısından da pratik eğitim almaları ve işyerinde tecrübe kazanarak sonrasında daha kolay iş bulmaları açısından önemli bir aktif işgücü programı olarak değerlendirilmektedir. 2017 yılında düzenlenen toplam kurs sayısı 2016 yılına göre yüzde 63,8 oranında artmıştır. Bu durum İŞKUR'un kurslarının daha çok kişiye beceri kazandırdığını ve işgücü piyasasınında etkinliğini arttırdığını göstermektedir.

2017 yılında 6 bin 773 program düzenlenmiş olup toplam 23 bin 962 kişi programa katılmıştır. Katılımcıların yüzde 44,1'i kadınlardan yüzde 55,9'u erkeklerden oluşmaktadır 2017 yılı verilerine göre işbaşı eğitim programlarından yararlanan kişi sayısı bir önceki yıl verilerine kıyasla yüzde 70 oranında artış göstermiştir.

Tablo 6: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Toplam	Erkek	Kadın
Garson (Servis Elemanı)	Garson (Servis Elemanı)	Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi
Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi	Aşçı Yardımcısı	Garson (Servis Elemanı)
Aşçı Yardımcısı	Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi	Aşçı Yardımcısı
Satış Elemanı (Perakende)	Servis Elemanı (Garson) Yardımcısı	Satış Elemanı (Perakende)
Servis Elemanı (Garson) Yardımcısı	Aşçı	Satış Danışmanı / Uzmanı
Aşçı	Satış Elemanı (Perakende)	Reyon Görevlisi
Satış Danışmanı / Uzmanı	Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı)	Aşçı
Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı)	Satış Danışmanı / Uzmanı	Kasiyer
Bulaşıkçı (Stevard)	Bulaşıkçı (Stevard)	Ön Muhasebeci
Reyon Görevlisi	Servis Komisi	Servis Elemanı (Garson) Yardımcısı

Kaynak: İŞKUR

2017 yılında en fazla Garson (Servis Elemanı), Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi ve Aşçı Yardımcısı mesleklerinde işbaşı eğitim programı düzenlenmiştir. Kadınlarda en fazla Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi, Garson (Servis Elemanı) ve Aşçı Yardımcısı mesleğinde program düzenlenmiştir. Erkeklerde ise en fazla Garson (Servis Elemanı), Aşçı Yardımcısı ve Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi mesleklerinde program düzenlenmiştir.

Tablo 7: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2017)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2010	2	78	72	150
2011	24	323	269	592
2012	4	93	73	166
2013	20	274	246	520
2014	29	407	342	749
2015	26	328	345	673
2016	62	713	781	1494
2017	145	2029	1767	3796

Kaynak: İŞKUR

Girişimcilik Eğitim Programları, istihdamın korunması, artırılması, geliştirilmesi ve işsizliğin azaltılması hedefleri çerçevesinde işsizlere kendi işlerini kurma imkânı sunarak hem işsiz olan

bireyleri işsizlikten kurtarmayı hem de bireylere ilave istihdam imkânı oluşturmayı hedeflemektedir. 2017 yılında 145 tane girişimcilik eğitim programı düzenlenmiştir. 2017 yılında düzenlenen girişimcilik eğitim programı 2016 yılına göre yüzde 133,8 daha fazladır. Programa 2017 yılında 2 bin 29'u kadın, bin 767 'si erkek olmak üzere toplam 3 bin 796 kişi katılmıştır.

İşsizlik Ödeneği

İşsizlik sigortası, kişinin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren sigorta koludur.

Şekil 4: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı (2010-2017)

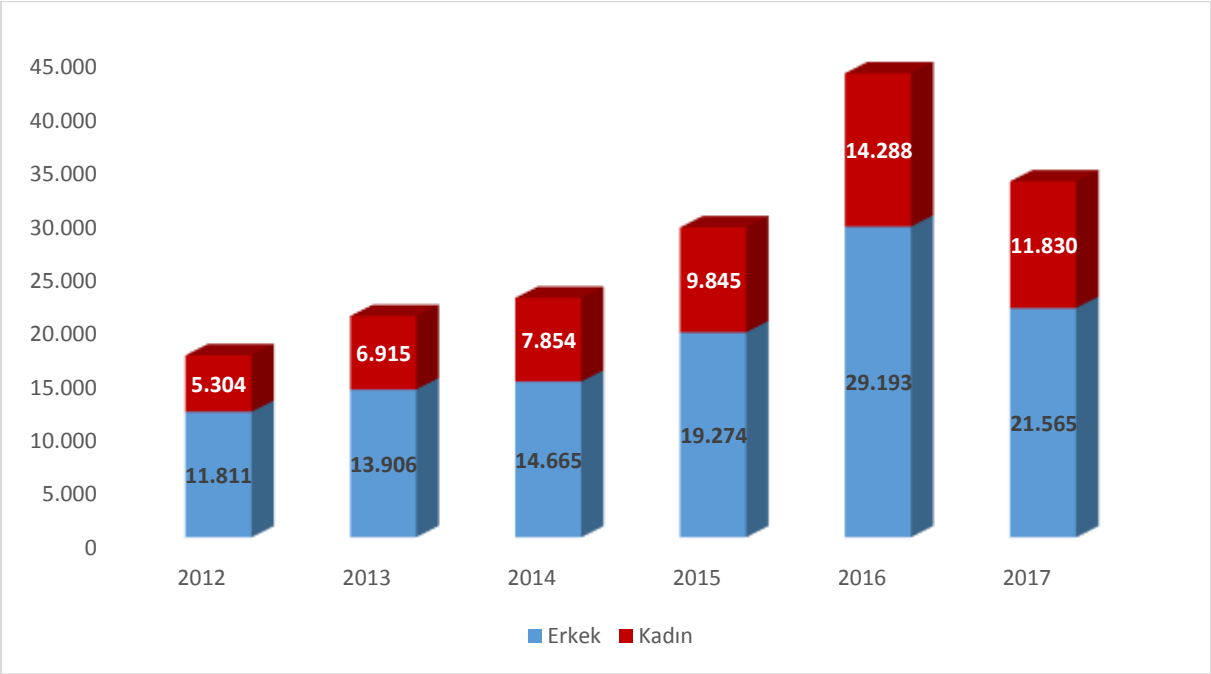

Kaynak: İŞKUR

Antalya ilinde 2017 yılında yüzde 35,42'si kadın olmak üzere 33 bin 395 kişi işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. İşsizlik ödeneğini hak edenlerin sayısı ise 2017 yılında 2016 yılına göre yüzde 17,2 oranında azalış göstermiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

İşgücü piyasasında arz ve talep dengesinin dinamiklerini görmek adına işgücü piyasasındaki gelişmeleri takip etmek oldukça önemlidir. İşgücü piyasasında işgücü arzı ve talebinin niteliklerini ortaya çıkarmak ise söz konusu etkin işleyişin ön şartı olarak kabul edilmektedir. İşgücü arzında görülen fazlalıklara rağmen hala belirli alanlarda işgücü sıkıntısı çekilmekte, nitelik uyumsuzluğu sonucu işsizlik azalış eğilimine girememektedir. Bu sorun da gelişmiş ülkelerin dahi işgücü piyasasında en çok sıkıntı çektiği konuların başında gelmektedir.

İşgücü piyasasında eşleştirme hizmetlerinde yaşanan bu tür sıkıntıları bertaraf edebilmek için işgücünün istihdam edilebilirliğini arttırmak odak nokta olarak ortaya çıkmasına rağmen ilk önce işgücü piyasasının gerçek ihtiyaçlarını tespit etmek önemlidir. Bunun sebebi işgücü piyasasının ihtiyacı olmamasına rağmen söz konusu alanda işgücü yetiştirilmesi gibi etkin olmayan faaliyetlerde bulunmanın oluşturduğu etkinlik problemi olarak söylenebilir. Belirli bir alanda işgücü ihtiyacı var mı? İhtiyaç varsa kaç kişilik açık iş mevcut? Hangi beceriler aranmakta? Bir mesleğin temininde güçlük çekiliyorsa bunun sebebi işe başvuru yapılmaması mı, gerekli niteliğe sahip olunamadığından mı ya da ücret ve çalışma koşulları beğenilmediği için mi? Bu soruların cevaplarına ulaşmak, etkin bir eşleştirme hizmeti için zaruri görünmektedir. Bu sebeple işgücü piyasasının talep boyutunun ele alınıp, Kurum politikalarına yön vermesi için çok ciddi çalışmalar yapılmaktadır. İşgücü piyasasının arz yönünü ele alan ve istatistiklerini yayımlayan Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), bu çalışmalarını Sürekli Hane halkı İşgücü Anketleri aracılığıyla gerçekleştirmektedir. Talep tarafına ilişkin ise İŞKUR'un İşgücü Piyasası Araştırmaları bu alandaki boşluğu kapatmaya yöneliktir. Bu bağlamda işgücü piyasasının seyrini izlemek, değerlendirmek ve beklentileri açığa çıkarmak gayesiyle İşgücü Piyasası Araştırması yapılmaktadır.

Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi gayesiyle Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri İşgücü Piyasası Araştırmaları (İPA) periyodik olarak sürdürülmektedir. İşgücü piyasası araştırmaları 2011 yılı ikinci yarısından itibaren TÜİK işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır. Bu çalışma yerel istihdam politikalarına yön verecek yegane kaynaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2018 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 2 Nisan - 11 Mayıs 2018 tarihleri arasında Türkiye genelinde 89 bin 324 işyeri ziyaret edilerek yüz yüze görüşme yöntemiyle veri derlenmiştir. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri ile Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri dışındaki 17 alt sektörde yer alan ve 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için 77 ilde tamsayım, 4 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa) örneklem yöntemiyle çalışılmıştır. 2-9 ile 10-19 arası çalışanı olan işyerlerinde ise Türkiye geneli sonuç alabilmek için örneklem yöntemiyle sahaya çıkılmıştır. Bu tabakalarda il düzeyinde bir sonuç elde edilmemiştir.

İşyerleri ile Kurum personeli tarafından yüz yüze görüşme yöntemiyle gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu" kapsamında,

- Temel işyeri bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Arama Kanalı, Cinsiyet, Arama Süresi)
- Temininde güçlük çekilen meslekler (Meslek, Güçlük Çekme Nedeni)
- 30 Nisan 2019 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

İşyerleri ve Mevcut İstihdam bölümünde Antalya ilinde gerçekleştirilen işgücü piyasası araştırması kapsamında bulunan işyerleri ile işyerlerinde çalışanlar üzerinde durulmaya çalışılacaktır. İşyerlerinin kuruluş yılı, İŞKUR hizmetlerinden yararlanma durumu ve hangi tür

hizmetlerden yararlandığı, işyerlerinin vardiyalı çalışma yapma durumları, ihracat yapıp yapmama durumları ile part-time çalışanının bulunup bulunmadığı durumlarına ilişkin toplanan bilgilere yer verilecektir. Çalışma kapsamında Antalya ilinde 2 bin 942 işyeri için veri derlenmiştir. Bu işyerlerinde 157 bin 219 çalışan tespit edilmiştir.

İşyeri Verileri

Araştırma kapsamında Antalya ilinde 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için veri üretilmiştir. Tablo 8'de Antalya ilinde araştırma kapsamında olan işyerlerinin sektörel dağılımı incelenecektir.

Tablo 8: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

Sektörler	İşveren Sayısı
Toptan ve perakende ticaret	624
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	594
İnşaat	466
İmalat	359
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	238
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	132
Eğitim	130
Ulaştırma ve depolama	93
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	84
Diğer hizmet faaliyetleri	75
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	39
Gayrimenkul faaliyetleri	33
Madencilik ve taş ocakçılığı	29
Bilgi ve iletişim	21
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	13
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	7
Finans ve sigorta faaliyetleri	5
Genel Toplam	**2.942**

Kaynak: İPA 2018

Antalya ilinde Toptan ve perakende ticaret sektörünün önemi, İşgücü Piyasası Araştırmalarında da ortaya çıkmıştır. Antalya ilindeki çalışma kapsamına giren işyerlerinin yüzde 21,21 'i Toptan ve perakende ticaret sektöründe yer almaktadır. Türkiye geneli ile kıyaslama yapılacak olursa; Türkiye genelinde 20 ve daha fazla istihdamlı işyerleri içerisinde Toptan ve perakende ticaret sektöründe bulunan işyerlerinin ağırlığı yüzde 18,4% 'tür. Bu durumda Antalya ilinde Toptan ve perakende ticaret sektöründe bulunan işyerlerinin toplam işyerleri içindeki ağırlığı Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır. Toptan ve perakende ticaret sektöründen sonra en fazla işyeri Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektöründe

faaliyet göstermektedir. Araştırma kapsamında il genelinde yer alan işyerlerinin yüzde 20,1'i bu sektörde bulunmaktadır. Bu sektörde yüzde 6,1 olan Türkiye ortalamasının üstünde bir oran olarak gerçekleşmiştir. İlimizde turizmin gelişmiş olması bu sektörde oranın yüksek çıkmasını sağlamıştır. Antalya ilinde 20 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin yaklaşık %40'ı Toptan ve perakende ticaret ile Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektöründe faaliyet göstermektedir.

En az işyeri ise Finans ve sigorta faaliyetleri, Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı, Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektörlerinde bulunmaktadır. Ancak bu tablo incelenirken Antalya ili düzeyinde 20 ve daha fazla istihdamı olan işyerleri araştırma kapsamına dahil olduğu göz önünde bulundurulmalıdır.

Şekil 5: İşyerlerinin Yaşına Göre Dağılımı

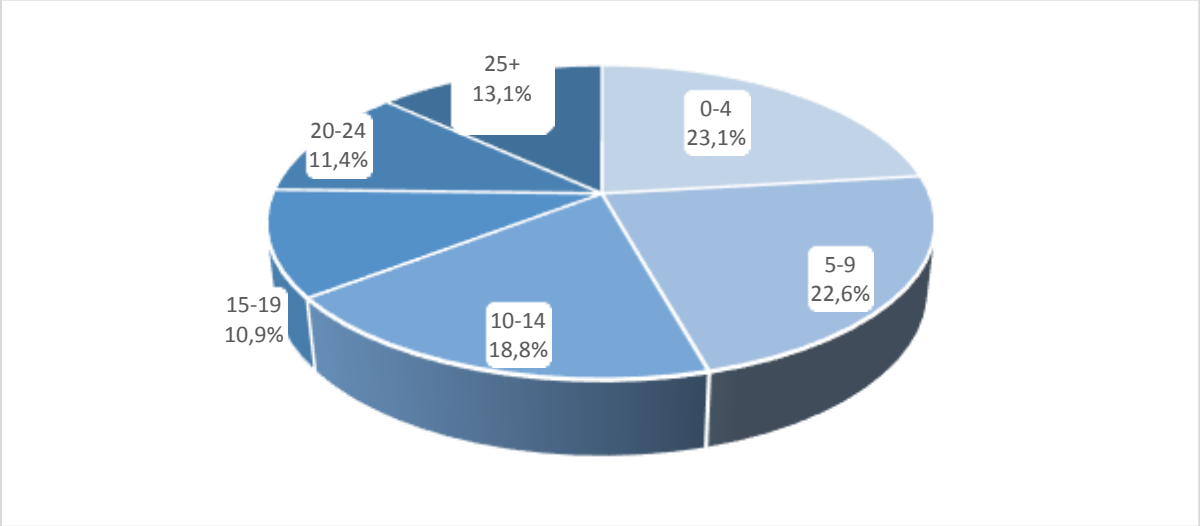

Kaynak: İPA 2018

Şekil 5'te görüldüğü üzere Antalya ilinde araştırma kapsamında yer alan işyerlerinin 0-4 yaş arasında olan işyerlerinin ağırlığı yüzde 23,1 iken yüzde 22,6'sı 5-9 yaş arasındaki işyerlerinden oluşmaktadır. İşyerlerinin yaklaşık yüzde 50'si 0-9 yaş aralığındadır. İşyerlerinin yüzde 24,5'i ise 20 ve daha fazla yıldır faaliyet göstermektedir. Antalya ilinde araştırma kapsamındaki yaklaşık her 2 işyerinden 1 tanesinin kuruluşu 10 yıl olmamıştır.

Şekil 6: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Oranı

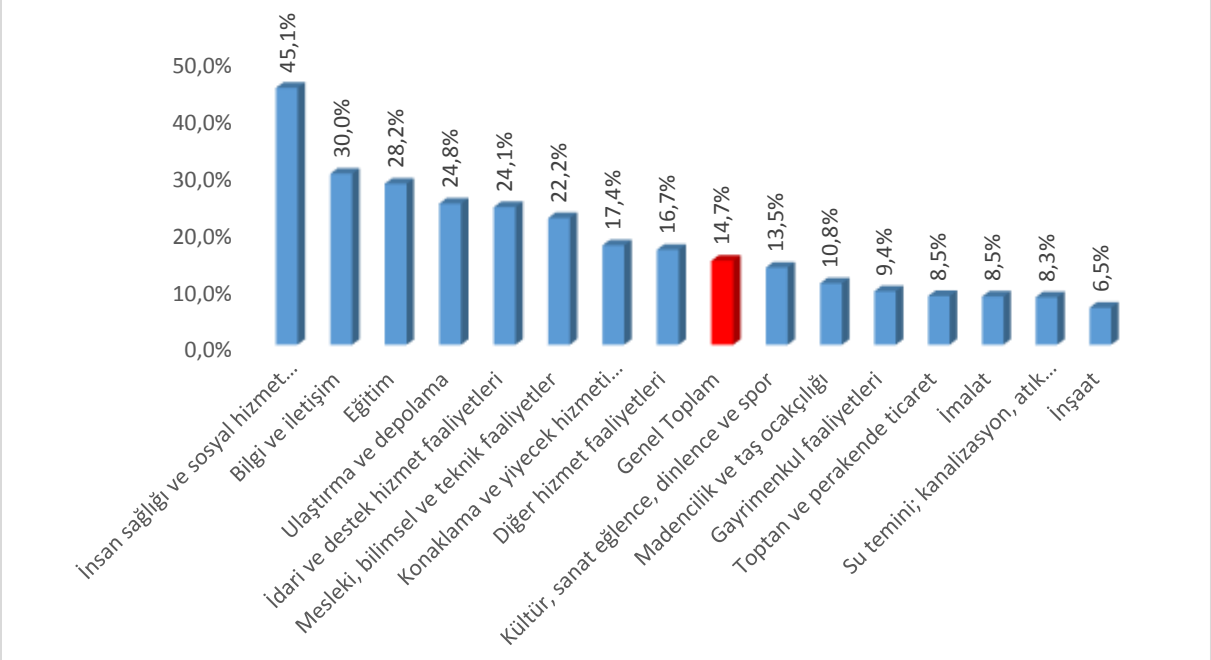

Kaynak: İPA 2018

Antalya ilinde İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektöründe yer alan işyerlerinin yüzde 45,1'inde part-time çalışan bulunmaktadır. Antalya ili genelinde part-time çalışması olan işyerleri oranı yüzde 14,7 olarak gerçekleşmiştir. İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörü Türkiye genelinde de bu konuda öne çıkmış ve yüzde 41,8 ile birinci sırada yer almıştır. Antalya ilinde ikinci sırada Bilgi ve İletişim faaliyetleri yer almıştır. Bu sektörde işyerlerinin yüzde 30,0 ‘ unda part-time çalışanı bulunmaktadır Üçüncü sırada ise yüzde 28,2 ile Eğitim faaliyetleri sektörü yer almıştır. Bu sektörlerde bulunan işyerlerinde part-time çalışan olmasının sebebi bu alanların part-time çalışmaya uygun olmasıdır. İnşaat sektöründe işgücü, part-time çalışma yapma eğiliminde yüzde 6,5 ile daha az bulunmaktadır.

Part-time çalışma bir esnek çalışma şekli olup işgücü piyasasında kadınlar tarafından oldukça talep edilmektedir. Gerek ailevi yükümlülükler gerekse işgücü piyasasında işverenlerin kadın emeğinden sürekli olarak faydalanabilme yönündeki olumsuz algısı kadınları, part-time şeklinde istihdam biçimlerine yönlendirmektedir.

Şekil 7’de part-time çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranları bulunmaktadır.

Şekil 7: Kadınların Part-Time Çalışma Durumu

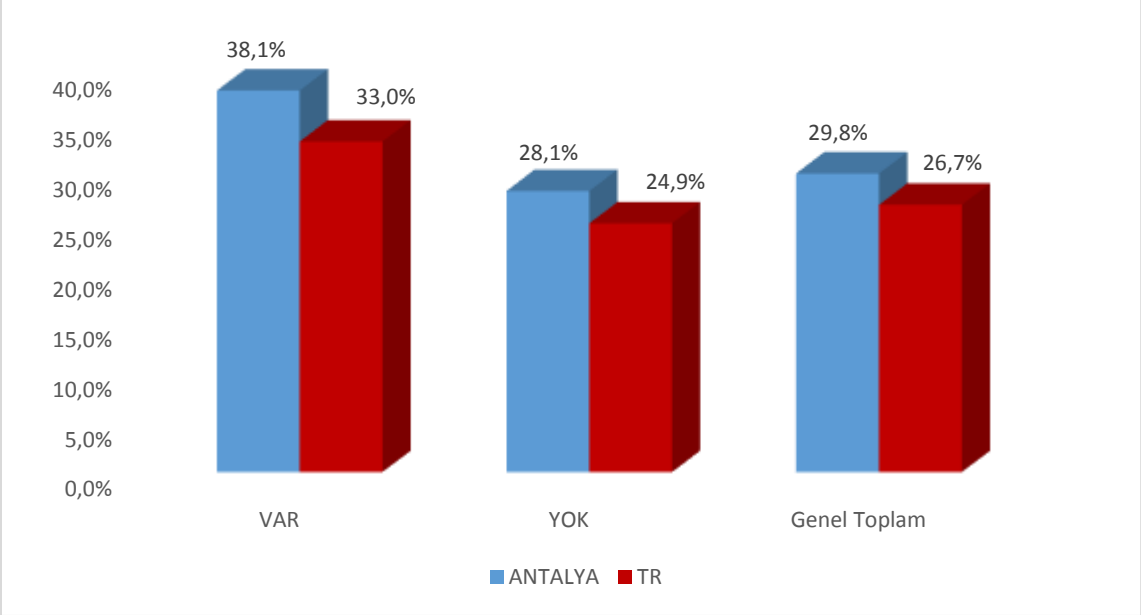

Kaynak: İPA 2018

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların yüzde 26,7 ’sini kadınlar oluşturmaktayken, Antalya ilinde bu oran yüzde 29,8 ile Türkiye ortalamasının üzerinde gerçekleşmiştir. Part-time çalışma yapma durumlarına göre Antalya ili verileri incelendiğinde ise bu esnek çalışma şeklini kullanan işyerlerinde çalışanların içinde kadınların oranı yüzde 38,1 iken bu çalışma şeklini kullanmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranı yüzde 28,1 olarak tespit edilmiştir. Türkiye geneli verileri incelendiğinde part-time çalışma yapan işyerlerinde kadın çalışanların oranı yüzde 33 iken bu oran part-time çalışma yapmayan işyerlerinde yüzde 24,9’da kalmıştır. Antalya ilinde part-time çalışma, kadın istihdamını olumlu etkilemektedir. Türkiye geneli ile benzer bir durum söz konusudur.

Şekil 8: Sektör Bazında İşyerlerinin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu

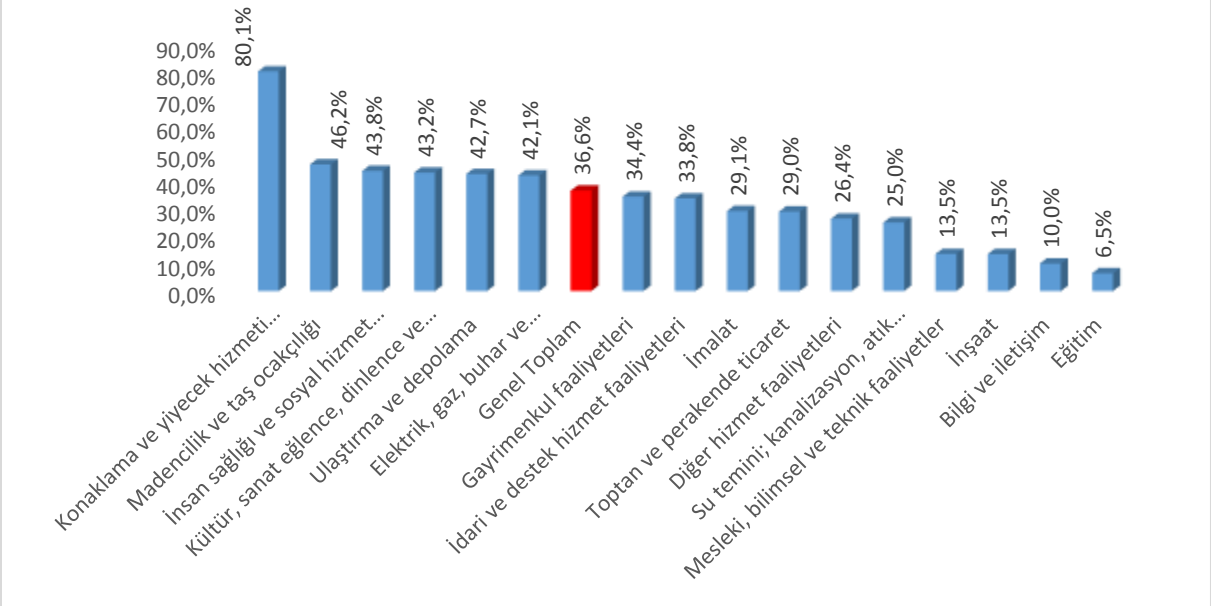

Kaynak: İPA 2018

Antalya ilinde işyerlerinin yüzde 36,6 ’sında vardiyalı çalışma mevcut olup bu oran 20+ istihdamlı işyerleri için Türkiye genelinde yüzde 26,3’tür. Antalya ilinde en fazla vardiyalı çalışma yapan işyeri Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri ve Madencilik ve taş ocakçılığı sektörlerinde görünmektedir. Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektöründe 20+ istihdamlı işyerlerinde 10 iş yerinden 8 in de vardiyalı çalışma söz konusudur. Eğitim sektörü ise yüzde 6,5 ile en az vardiyalı çalışma yapılan sektörlerden biri olmuştur. Eğitim sektöründe bu oranın düşük olmasının nedeni Eğitimde çalışma saatlerinin düzenli olması gerekliliğinden kaynaklanmaktadır. Vardiyalı çalışmayı az yapan bir diğer sektör olan Bilgi ve İletişim sektöründe bu oran yüzde 10 olarak gerçekleşmiştir. Söz konusu sektörde vardiyalı çalışmanın az yapılmasının nedeni ise işgücünden gün içinde belirli saatlerde verim alınabilmesi olarak söylenebilir.

Şekil 9: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu

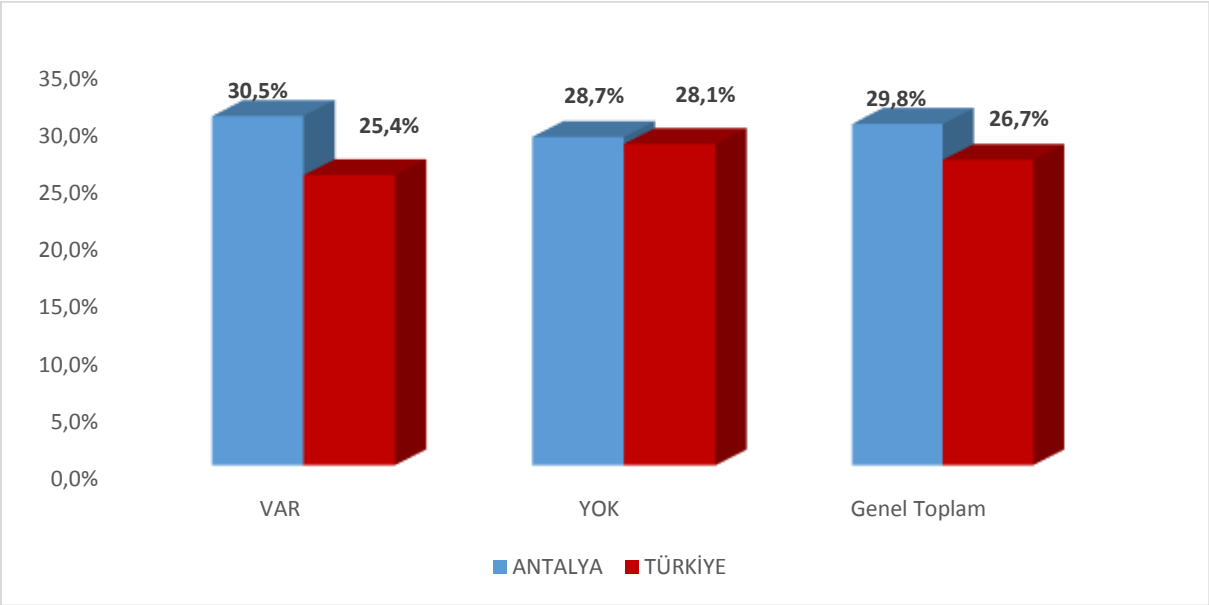

Kaynak: İPA 2018

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde özellikle gece çalışmalarında erkekler daha yoğun bir şekilde çalıştırılmaktadır. Kadın işçilerin gece vardiyasında çalışabilmesi mevzuat açısından da özel düzenlemelere tabidir. Yasal yükümlülükler ve ailevi sorumluluklar gibi sebeplerle vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde erkek işgücünün daha fazla çalışması beklendik bir durumdur. Gündüz vardiyalarında bu husus geçerli olmasa da genel olarak erkek işgücü tercihinde bir eğilim söz konusudur.

Şekil 9'da söz konusu eğilime ters yönde bir durum olduğu göze çarpmaktadır. Antalya ilinde Vardiyalı çalışma yapılan işyerleri için kadınların çalışma oranı, vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerine kıyasla daha fazladır. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde çalışanların yüzde 30,5'i kadın, yüzde 69,5'i ise erkeklerden oluşmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerinde ise kadınların çalışma oranı yüzde 28,7'ye düşmektedir. Bu işyerlerinde de erkeklerin nihai olarak daha fazla oranda çalıştığı görülmektedir. Fakat bunun sebebi genel olarak Antalya ilinde 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların sadece yüzde 29,8'inin kadınlardan oluşmasıdır. Yani yaklaşık olarak her 3 çalışandan 1'i kadınlardan oluşmakta olup, Türkiye ortalamasında ise her 4 çalışandan 1'i kadınlardan oluşmaktadır.

Türkiye ortalamasında vardiyalı çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadınların çalışma durumlarında belirgin bir fark bulunmamaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerindeki çalışanlarda kadınların oranı, vardiyalı çalışma yapılan işyerlerine göre sadece

1,8 puan bir farkla azdır. Şekilden de görüldüğü üzere bu fark Antalya ilinde ters yönde işlemektedir.

Şekil 10: Sektörlere Göre İşyerlerinin İhracat Yapma Oranı

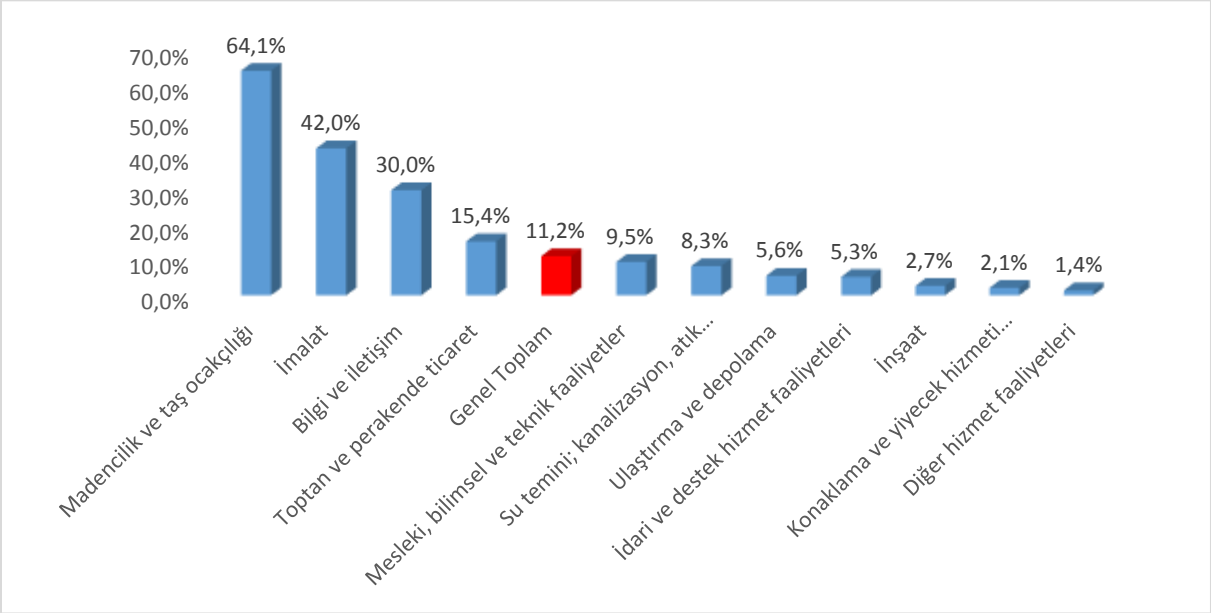

Kaynak: İPA 2018

Antalya ilinde 17 sektörden 11 sektörde bulunan işyerleri ihracat yapmaktadır. Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektöründe bulunan işyerlerinin yüzde 64,1' i ihracat yapmakta, ikinci sırada ise yüzde 42 ile İmalat sektörü bulunmaktadır. Bu iki sektör ihracat yapma oranı anlamında Antalya ili ortalamasına göre yüksek bir seviyededir. Bu oranlar Türkiye ortalaması ile de benzerlik göstermektedir. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 22,4'ü ihracat yapmakta ilk iki sektör olarak yüzde 53,2 ile İmalat ve yüzde 27,4 ile Madencilik ve taş ocakçılığı sektörleri ön plana çıkmaktadır.

İmalat sektörü ilin önemli bir payını oluştururken ihracat yapan işyerlerinde de yoğunluktadır. Bu sektördeki işverenler için ise ihracat yapma oranı diğer sektörlere nazaran yüksek olması ihracata dayalı olarak ekonomik faaliyet içerisinde bulunmalarını göstermektedir. İhracat yapan işyerlerinde ise istihdam kapasitesinin ve işgücü verimliliğinin yüksek olması beklenmektedir.

Şekil 11: Ar-Ge Çalışması Yapan İşyeri Durumu

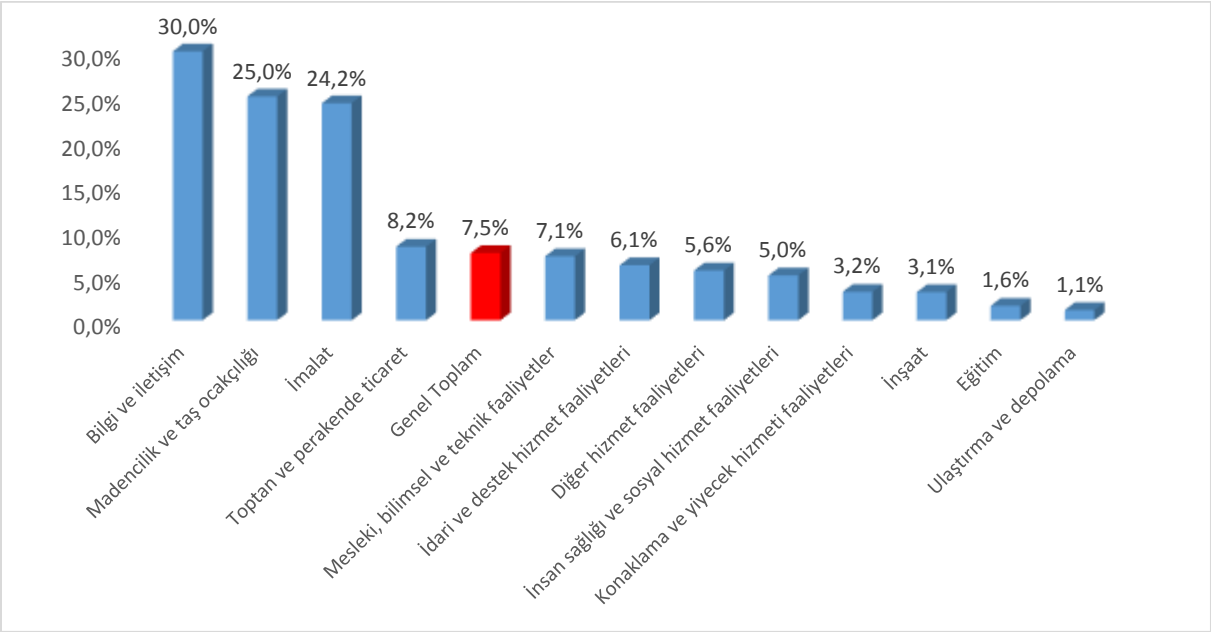

Kaynak: İPA 2018

Antalya ilinde 17 sektörden 12 sektörde bulunan işyerleri Ar-Ge çalışması yapmaktadır. İl genelinde Ar-Ge çalışması yapan işyeri oranı yüzde 7,5 olarak gerçekleşmiştir. Bilgi ve İletişim Faaliyetleri sektöründe bulunan işyerlerinin yüzde 30'u Ar-Ge çalışması yapmakta, ikinci sırada ise yüzde 25 ile Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörü bulunmaktadır. Üçüncü ve dördüncü sırada ise yüzde 24,2 ile İmalat ve yüzde 8,2 ile Toptan ve perakende ticaret sektörleri yer almaktadır. Bu dört sektör Ar-Ge çalışması yapan işyeri oranı anlamında Antalya ili ortalamasına göre yüksek bir seviyededir. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 14,5'i Ar-Ge çalışması yapmakta ve ilk iki sektör olarak yüzde 33,5 ile Bilgi ve İletişim ve yüzde 31,2 ile İmalat sektörleri ön plana çıkmaktadır. Antalya ilinde en fazla işverenler Toptan ve perakende ticaret sektöründe olmasına rağmen Ar-Ge çalışması yapan işyeri oranı yüzde 8,2 ile dördüncü sırada yer almaktadır.

Şekil 12: Gelecek Bir Yıl İçinde Yatırım Planlayan İşyeri Oranı (%)

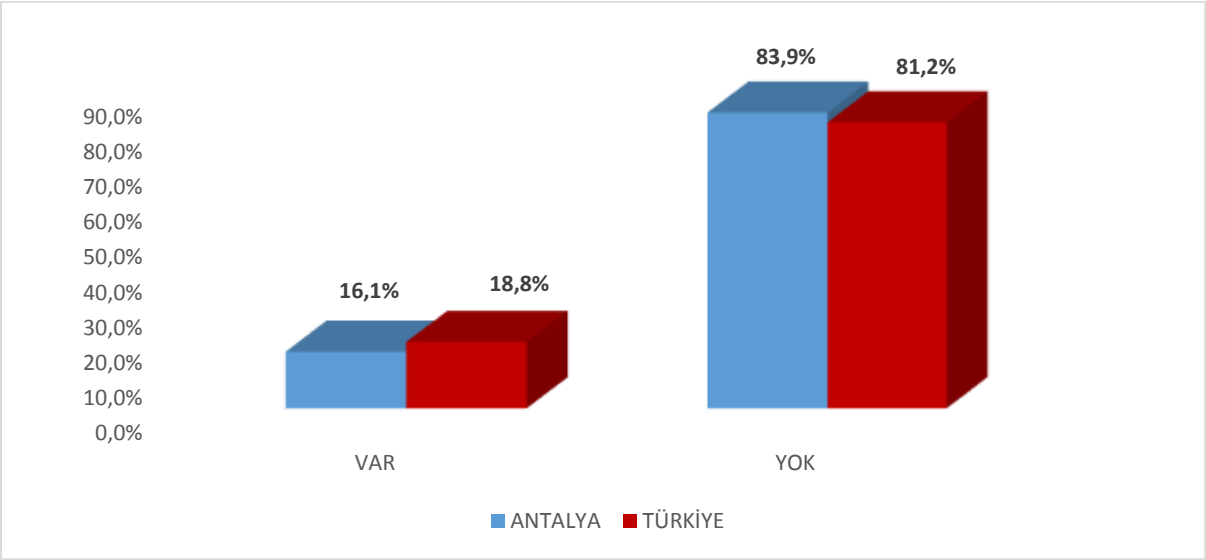

Kaynak: İPA 2018

Antalya ilinde 20+ çalışanı olan işyerlerinin yüzde 16,1 ’i gelecek bir yıl içinde yatırım planlamakta iken, bu oran Türkiye genelinde yüzde 18,8 olarak gerçekleşmiştir. Şekil 13’te planlanan yatırım türlerine yer verilmiştir.

Şekil 13: Gelecek Bir Yıl İçinde Planlanan Yatırım Oranı (%)

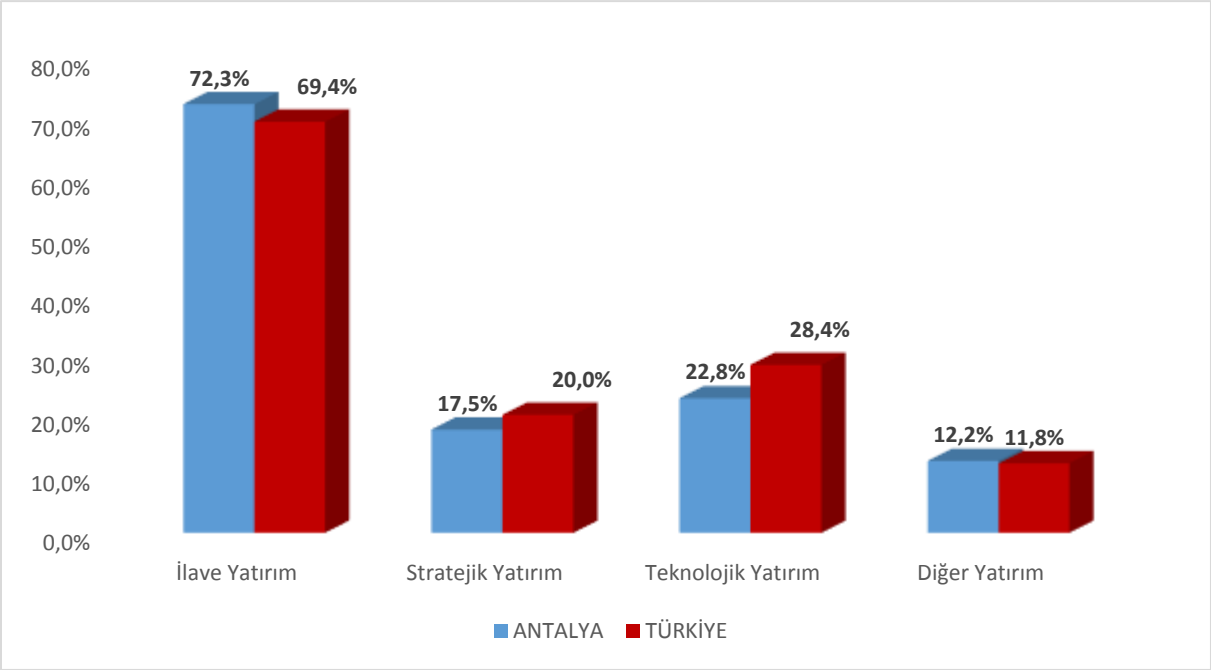

Kaynak: İPA 2018

Gelecek bir yıl içinde yatırım yapmayı planlayan işyerleri yatırım türlerine göre incelendiğinde; Antalya ilinde yatırım yapmayı planlayan 20+ çalışanı olan işverenlerin yüzde 72,3 ’ü ilave yatırım, yüzde 22,8 ’i teknolojik yatırım, yüzde 17,5’i stratejik yatırım ve yüzde 12,2’si diğer

yatırım yapmayı planlamaktadır. Türkiye genelinde ise yatırım yapmayı planlayan işverenlerin yüzde 69,4'ü ilave yatırım, yüzde 28,4'ü teknolojik yatırım, yüzde 20'si stratejik yatırım ve yüzde 11.8'i diğer yatırım yapmayı planlamaktadır.

Şekil 14: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

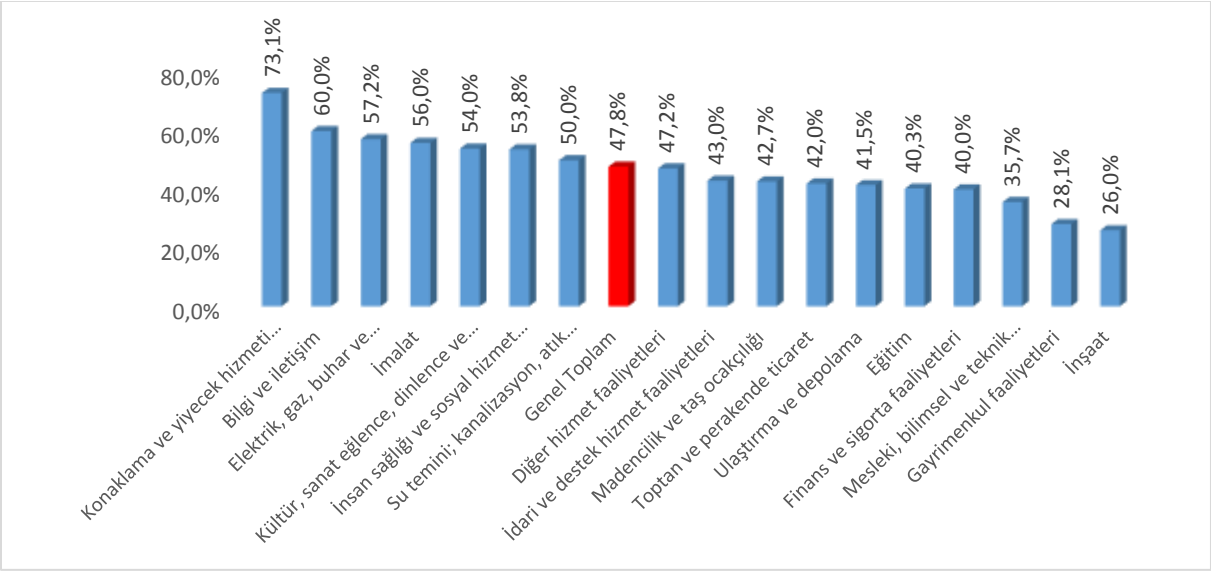

Kaynak: İPA 2018

Şekil 14'te İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranları sektörler bazında gösterilmiştir. Antalya ilinde bulunan 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 47,8'i İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Türkiye genelinde ise İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı yüzde 46,7 olarak gerçekleşerek, bu oran Antalya ili için Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır.

Antalya ilinde Konaklama ve yiyecek hizmetleri yüzde 73,1 ile en yüksek orana sahipken 7 sektörde Antalya ili ortalamasının üzerinde İŞKUR faaliyetlerinden yararlanma söz konusudur. İlin en çok işyerine sahip olan Toptan ve perakende ticaret sektöründe ise bu oran il geneli olan yüzde 47,8 'in altında kalarak yüzde 42 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tablo 9: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

Sektörler	Çalışanlara Yönelik Eğitim	Danışmanlık ve Yönlendirme	Eleman Talebi	İEP	KÇÖ	Kurs
Madencilik ve taş ocakçılığı	0,0%	49,6%	83,6%	33,6%	8,4%	16,8%
İmalat	7,8%	45,3%	86,4%	32,8%	7,8%	7,8%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,0%	25,3%	50,6%	74,7%	0,0%	0,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	33,3%	33,3%	100,0%	33,3%	33,3%	33,3%
İnşaat	13,8%	52,6%	76,7%	43,1%	11,2%	12,1%
Toptan ve perakende ticaret	11,6%	49,4%	84,9%	43,1%	10,0%	10,0%
Ulaştırma ve depolama	13,6%	62,1%	75,6%	35,3%	10,8%	8,1%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	22,9%	69,4%	81,9%	68,9%	22,2%	21,0%
Bilgi ve iletişim	8,3%	33,3%	50,0%	58,3%	8,3%	8,3%
Finans ve sigorta faaliyetleri	50,0%	50,0%	100,0%	100,0%	50,0%	50,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	11,1%	44,4%	88,9%	22,2%	11,1%	11,1%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	13,3%	60,0%	68,9%	46,7%	13,3%	15,6%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	17,3%	72,4%	88,8%	39,8%	15,3%	14,3%
Eğitim	20,0%	48,0%	78,0%	54,0%	18,0%	24,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	16,3%	32,5%	76,7%	69,8%	11,6%	9,3%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	30,1%	64,9%	85,2%	39,9%	34,9%	25,1%
Diğer hizmet faaliyetleri	32,4%	58,8%	82,4%	67,6%	29,4%	29,4%
Genel Toplam	**16,5%**	**57,2%**	**82,1%**	**51,1%**	**15,4%**	**15,1%**

Kaynak: İPA 2018

İŞKUR hizmetlerinden faydalanmış olan işyerleri en çok yüzde 82,1 ile Eleman Talebi hizmeti almıştır. Finans ve sigorta faaliyetleri işyerlerinin yüzde 100' ü İşbaşı Eğitim Programından yararlanırken yüzde 50' si Eleman Talebi ve Çalışanlara Yönelik Eğitim alanında İŞKUR ile iletişime geçmişlerdir.

Antalya ilinde en çok Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektöründe yer alan işyerlerinin tamamı Eleman Talebinde bulunduğu diğer İŞKUR faaliyetlerinden de yüzde 33 oranında yararlandığı belirtilmiştir. Bu ve diğer sektörlerin İŞKUR'un hangi hizmetlerinden daha çok yararlandığı sorusunun cevabı ise yukarıdaki Tablo 9'da yer almaktadır. Antalya İlindeki İşveren lerin yüzde 50 ' sinden fazlası İşbaşı Eğitiminden yararlanmaktadır. İŞKUR ' un bütün hizmetlerinden en fazla faydalanan sektör ise Finans ve sigorta faaliyetleri sektörüdür. Özellikle kısa çalışma ödeneği almak için diğer sektörlere

nazaran Finans ve sigorta faaliyetleri sektörü işverenleri daha çok İŞKUR ile temasa geçmiştir. Bu sonuçtan hareketle Antalya ilinde, sektörel daralma ya da zorlayıcı sebepler dolayısıyla Finans ve sigorta faaliyetleri sektöründeki işyerlerinin daha çok İŞKUR'dan destek almış olduğu söylenebilir.

Tablo 10: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlananların Memnuniyet Durumu

Memnuniyet	Çalışanlara Yönelik Eğitim	Danışmanlık ve Yönlendirme	Eleman Talebi	İşbaşı Eğitim Programları	Kısa Çalışma Ödeneği	Mesleki Eğitim Kursu
Kararsızım	35,1%	4,7%	7,4%	9,2%	45,4%	39,9%
Memnun Değilim	5,0%	2,1%	3,6%	2,9%	3,4%	3,4%
Memnunum	59,9%	93,3%	89,0%	87,9%	51,2%	56,7%

Kaynak: İPA 2018

Antalya ilinde İŞKUR hizmetlerinden yararlananların memnuniyet oranları incelendiğinde; en fazla memnuniyet yüzde 93,3 ile Danışmanlık ve Yönlendirme hizmeti olmuştur. Bu hizmeti memnuniyet düzeyinde yüzde 89,0 ile Eleman Talebi, yüzde 87,9 ile İşbaşı Eğitim Programları hizmeti izlemektedir. Bu hizmetleri yüzde 59,9 Çalışanlara Yönelik Eğitim, yüzde 56,7 ile Mesleki Eğitim Kursu ve yüzde 51,2 ile Kısa Çalışma Ödeneği hizmeti izlemektedir. Memnun olmama yüzdelerinin düşüklüğüne istinaden İŞKUR hizmetleri genel manada memnun edicidir denilebilir.

Şekil 15: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri

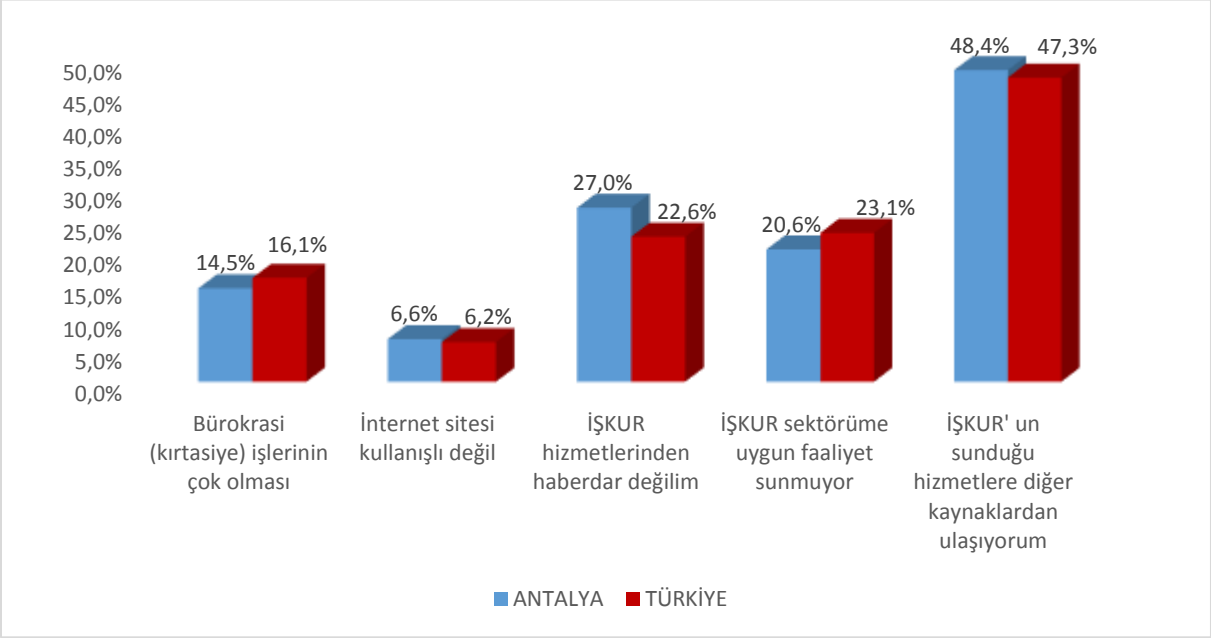

Kaynak: İPA 2018

Antalya ilinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanmama nedenlerinde ilk üç sırada, yüzde 48,4 ile İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşıyorum, yüzde 27 ile İŞKUR hizmetlerinden haberdar değilim, yüzde 20,6 ile İŞKUR sektörüme uygun faaliyet sunmuyor gerekçe gösterilmiştir. Türkiye genelinde ise Antalya ilinde olduğu gibi ilk sırada yüzde 47,3 ile İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşılabilmesi gerekçe gösterilmiştir. Türkiye genelinde Antalya ilinden farklı olarak iki ve üçüncü sırada yüzde 23,1 ile İŞKUR'un sektöre uygun faaliyet sunmaması ve yüzde 22,6 ile İŞKUR hizmetlerinden haberdar olunmaması gerekçe gösterilmiştir.

Mevcut İstihdam

Antalya ilinde araştırma kapsamına dahil olan 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların verileri Mevcut İstihdam başlığı altında incelenecektir.

Antalya ilinde 20+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 157 bin 219 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 110 bin 300 çalışan erkeklerden, 46 bin 919 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır.

Tablo 11: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

Sektörler	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	17.614	39.943	57.556
Toptan ve Perakende	5.990	14.493	20.483
İmalat	5.309	15.018	20.327
İnşaat	2.626	14.778	17.404
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	3.336	6.434	9.770
Eğitim	4.335	2.484	6.819
Ulaştırma ve depolama	811	5.170	5.981
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	1.654	3.353	5.006
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	2.852	1.524	4.376
Diğer hizmet faaliyetleri	1.020	1.569	2.589
Madencilik ve taş ocakçılığı	249	1.623	1.872
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	440	1.392	1.832
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	140	1.080	1.220
Gayrimenkul faaliyetleri	262	547	809
Bilgi ve iletişim	205	537	742
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	53	312	365
Finans ve sigorta faaliyetleri	25	44	69
Genel Toplam	**46.919**	**110.300**	**157.219**

Kaynak: İPA 2018

Sektörlere göre dağılımda ise; Antalya ilinde çalışanların önemli bir ağırlığı Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri ve Toptan ve perakende ticaret sektörlerinde istihdam edilmektedir. Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörünün Antalya ili için önemi bu verilerden de anlaşılmaktadır. Erkeklerin yüzde 36,2'si, kadınların ise yüzde 37,5'i Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektöründe istihdam edilmektedir. Toplam çalışan sayıları içinde ise Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektöründe çalışma oranı yüzde 36,6 olarak gerçekleşmiştir.

Antalya ilinde 20+ çalışanı olan Eğitim ve İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörlerin de Türkiye genelinde de olduğu gibi kadın çalışan sayısı, erkek çalışan sayısından daha fazla olduğu görülmektedir.

Tablo 12: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları

Meslek Grupları	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
Hizmet Ve Satış Elemanları	10.665	28.614	39.279
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	13.641	18.027	31.668
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	1.280	19.668	20.948
Profesyonel Meslek Mensupları	7.550	8.745	16.295
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	2.992	12.504	15.496
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	6.565	8.763	15.327
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	2.525	8.093	10.617
Yöneticiler	1.433	4.211	5.644
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	268	1.677	1.944
Genel Toplam	**46.919**	**110.300**	**157.219**

Kaynak: İPA 2018

Toplam çalışanların içerisinde Hizmet Ve Satış Elemanları grubunda erkek çalışanların oranı diğer meslek grupları ile kıyaslandığında önemli bir ölçüde ayrışmaktadır. Toplam çalışanların yüzde 24,9'u, erkek çalışanların yüzde 25,9'u ve kadın çalışanların yüzde 22,7'si bu meslek grubunda bulunmaktadır. İkinci sırada ise Nitelik Gerektirmeyen Meslekler meslek grubu yer almakta ve yüzde 20,1 oranında çalışanı barındırmaktadır. Üçüncü sırada ise yüzde 13,3 oranı ile Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubu yer almaktadır.

Antalya ilinde ilk iki sıradan farklı olarak kadınlarda üçüncü sırada çalışanların yüzde 16'sı Profesyonel Meslek Mensupları meslek gurubunda yer almaktadır. Çalışan sayısının en az olduğu meslek grupları ise Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları ve Yöneticiler

olmuştur. Antalya ilinin Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanlarının çoğunluğu erkeklerden oluşmuştur.

Tablo 13: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler

Toplam	Kadın	Erkek
Garson (Servis Elemanı)	Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi	Garson (Servis Elemanı)
Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi	Temizlik Görevlisi	Aşçı
Aşçı	Garson (Servis Elemanı)	Teknik Servis Elemanı
Temizlik Görevlisi	Aşçı	Şoför (Yolcu Taşıma)
Güvenlik Görevlisi	Muhasebeci	Güvenlik Görevlisi
Bulaşıkçı (Stevard)	Bulaşıkçı (Stevard)	Beden İşçisi (Genel)
Beden İşçisi (Genel)	Plastik Mamuller Montaj İşçisi	Şoför-Yük Taşıma
Teknik Servis Elemanı	Satış Danışmanı / Uzmanı	Bulaşıkçı (Stevard)
Şoför (Yolcu Taşıma)	Büro Memuru (Genel)	Genel Alan Temizleme Ve Düzenleme Görevlisi / Meydancı (Otel)
Şoför-Yük Taşıma	Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı)	Elektrikçi (Genel)

Kaynak: İPA 2018

Tablo 13'te ise Antalya ilinde cinsiyet bazında en fazla çalışılan meslekler görülmektedir. Özellikle en fazla çalışılan ilk 10 mesleğin sıralamaları değişse de erkek çalışanlar ve toplam çalışanların büyük ölçüde benzer olması, toplam çalışanlar içinde erkeklerin ağırlıkta olmasından kaynaklanmaktadır. Garson (Servis Elemanı) hem erkeklerde hem de toplamda en fazla çalışılan meslek olarak ortaya çıkmıştır. Kadınlarda ise Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi mesleği en fazla çalışılan meslektir. Kadınların en fazla çalıştığı meslekler içerisinde hem erkeklerden hem de toplamdan farklı olarak Muhasebeci, Plastik Mamuller Montaj İşçisi, Büro Memuru (Genel) , Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı) bulunmaktadır.

AÇIK İŞLER

Açık işler; işgücü piyasasında işverenlerin ihtiyaçlarını ortaya koyan, gerek meslek gerekse talep edilen beceri ve eğitim düzeyi bilgisini elde etmek suretiyle açılacak olan mesleki eğitim kursları, işverenlere verilmesi muhtemel teşvikler ve iş arayanları doğru mesleklere yöneltmek anlamında alınacak kararları etkileyen önemli verileri içermektedir.

Çalışma kapsamında işyerlerine ziyaret esnasında açık işlerinin bulunup bulunmadığı ve İşyerlerine açık iş bulunan mesleklerin yanında, bu meslekte cinsiyet tercihlerinin olup

olmadığı, açık iş olan meslekler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, aranan beceriler, açık işleri hangi kanallar ile aradıkları ve aranma süresi de sorulmuştur. Bu başlık altında açık iş kapsamında derlenen veriler incelenecektir.

Tablo 14: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşyeri Oranı

Sektörler	Açık İş Sayısı	Açık İş Oranı	Açık İşi Olan İşyeri Oranı
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	3.178	5,2%	45,1%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	929	8,7%	25,9%
İmalat	747	3,6%	36,4%
Toptan ve perakende ticaret	702	3,3%	25,1%
İnşaat	363	2,0%	9,9%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	332	15,4%	29,7%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	215	4,1%	21,4%
Diğer hizmet faaliyetleri	212	7,6%	30,6%
Ulaştırma ve depolama	147	2,4%	28,1%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	94	2,1%	31,2%
Eğitim	91	1,3%	16,1%
Bilgi ve iletişim	45	5,7%	25,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	21	5,4%	33,3%
Madencilik ve taş ocakçılığı	21	1,1%	17,8%
Gayrimenkul faaliyetleri	16	1,9%	15,6%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	5	0,4%	13,8%
Genel Toplam	**7.118**	**4,3%**	**27,9%**

Kaynak: İPA 2018

Antalya ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda 819 işyerinde 7 bin 118 açık iş tespit edilmiştir. Antalya ilinde Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörünün açık işlerde önemli bir ağırlığının olduğu görülmektedir. 7 Bin 118 kişilik açık işin yüzde 45,1 'ine tekabül eden 3 bin 178 kişilik kısmı, Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektöründeki işverenlerden gelmiştir. Açık iş sayısının yoğun olduğu diğer sektörler ise İdari ve destek hizmet faaliyetleri ile İmalat sektörleridir.

Açık iş oranı; açık iş sayısının, açık iş sayısı ve mevcut istihdam sayısının toplamına oranlanması suretiyle elde edilmektedir. Tablo 14'ten de görüleceği üzere Antalya ilinde açık iş oranı yüzde 4,3 olarak tespit edilmiş olup, bu oran Antalya ilindeki 20+ istihdamlı işyerleri bağlamında her 96 kişilik dolu kadronun yanında 4 kişilik doldurulmayı bekleyen kadronun bulunduğu

anlamına gelmektedir. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 15,4 ile Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor sektörü olarak tespit edilmiştir.

Antalya ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 27,9 ‘ unda açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının üstünde olup Türkiye geneli için açık işi olan işyeri oranı yüzde 23,3 olarak gerçekleşmiştir.

İşyeri sayısı olarak ilk sırada Toptan ve perakende ticaret sektörü bulunmasına rağmen açık iş sayısı bakımından bu sektör dördüncü sıradadır. Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörü iş yeri sayısı bakımından ikinci sırada olmasına rağmen açık iş sayısı bakımından ilk sıradadır. Bu durumda açık iş oranının yükselmesini sağlamıştır.

Şekil 16: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi

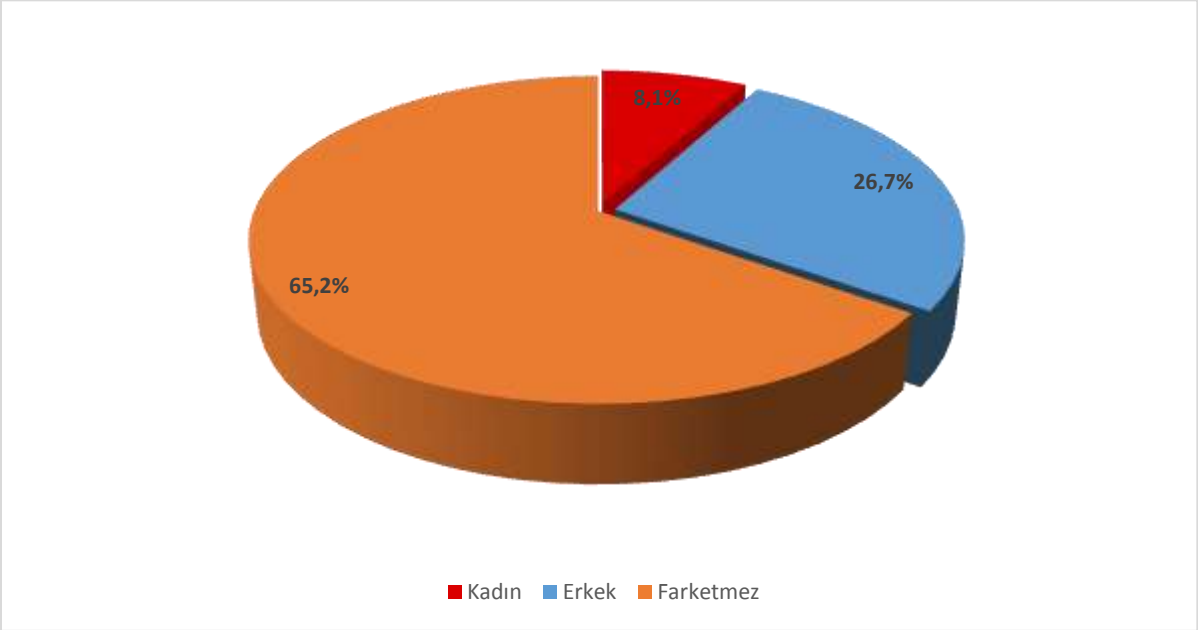

Kaynak: İPA 2018

Şekil 16’da Antalya ilinde araştırma sonucunda elde edilen açık işlerde 20+ çalışanı bulunan işverenlerin cinsiyet tercihleri gösterilmektedir. Antalya ilinde açık işlerin yüzde 26,7’sinde işverenler erkek işgücü talep etmekte iken, bu oran Türkiye genelinde yüzde 39,4 olarak gerçekleşmiştir. Kadın işgücü istihdam etme eğilimi ise Türkiye genelinde yüzde 8,9 iken, Antalya ilinde yüzde 8,1 düzeyi ile Türkiye geneline yakın bir değer almıştır. Türkiye genelinde işverenlerin yaklaşık yarısı açık işlerinde herhangi bir cinsiyet tercihinde bulunmamıştır. Antalya ilinde ise işverenlerin yüzde 65,2 ‘ si açık işlerinde cinsiyet tercihinde bulunmamıştır. Kadın çalışan oranı düşük olmasına rağmen açık işlerde cinsiyet çok önemli değildir.

Şekil 17: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

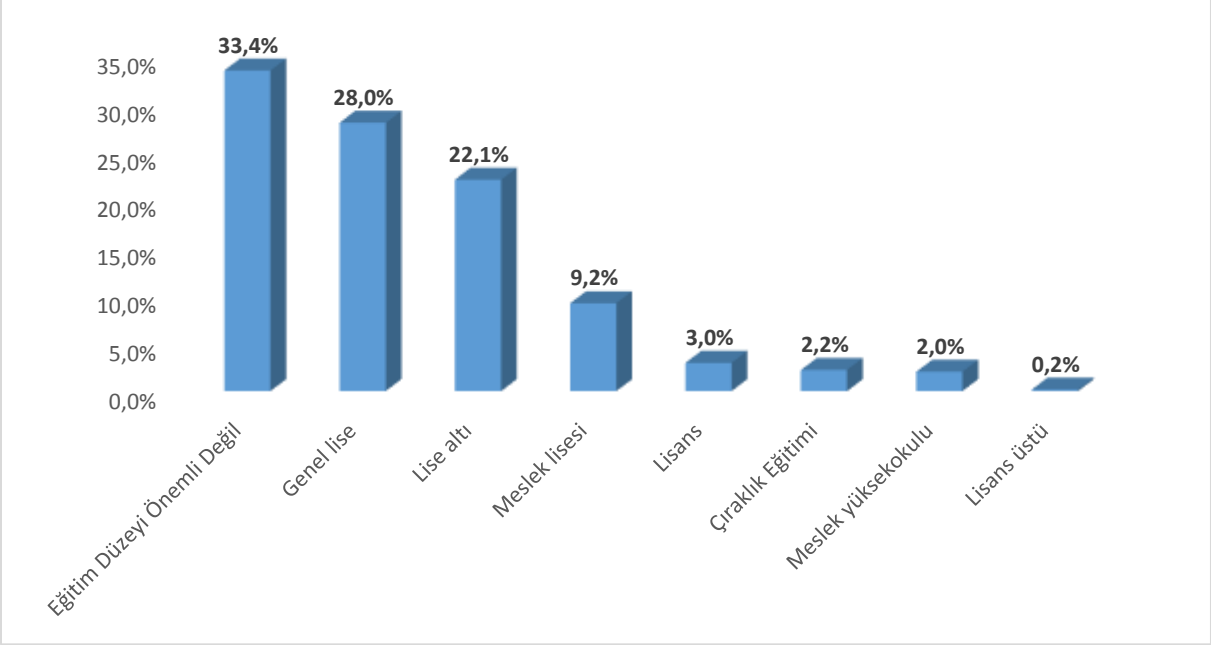

Kaynak: İPA 2018

Antalya ilindeki açık işlerin yüzde 33,4'ünde işverenler herhangi bir eğitim düzeyi talep etmemişlerdir. En fazla oranda ikinci sırada bulunan eğitim düzeyi ise yüzde 28 ile Genel Lise eğitimi seviyesi olarak görülmektedir. Açık işlerde en az talep edilen eğitim seviyesi ise yüzde 0,2 ile Lisans Üstü eğitimdir. Antalya işgücü piyasasında açık işlerde eğitim düzeyinin çok fazla önemli olmadığı görülmektedir.

Şekil 18: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

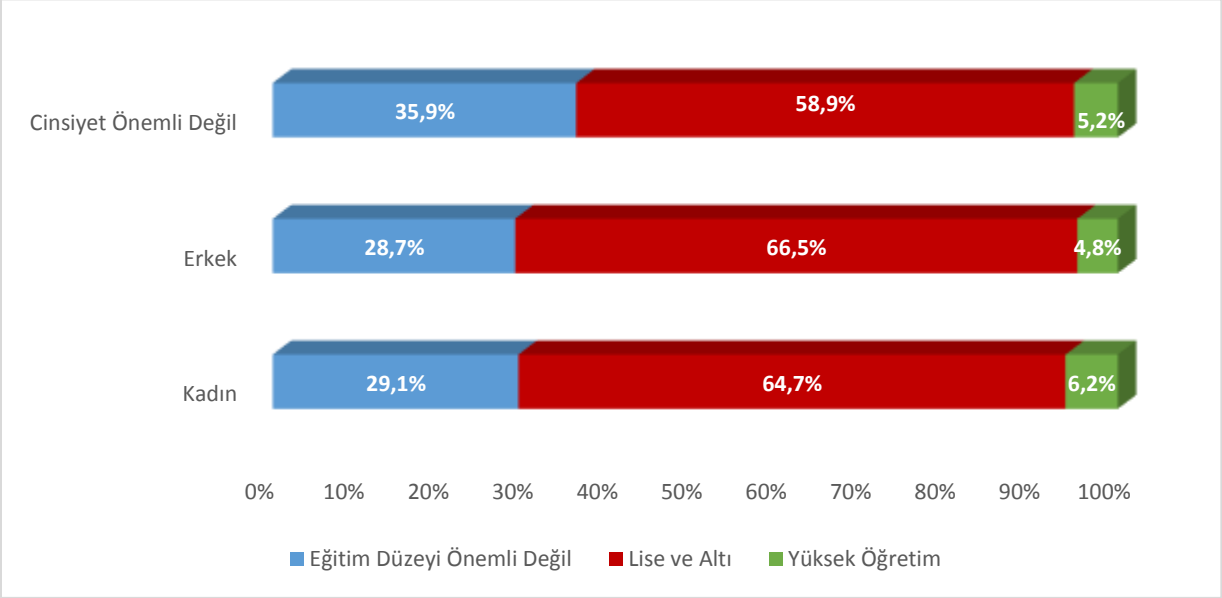

Kaynak: İPA 2018

Şekil 18'de açık işlerin cinsiyete ve eğitim düzeyine göre dağılımı görülmektedir. Cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde, yüzde 35,9 oranında eğitim düzeyi de önemli görülmemektedir. Yüzde 58,9 oranında lise ve altı seviyesinde ve yüzde 5,2 oranında ise yüksek öğretim seviyesinde işgücü tercih edilmektedir. Erkeklerin tercih edildiği açık işlerde yüzde 28,7 oranında, kadınların tercih edildiği açık işlerde ise yüzde 29,1 oranında eğitim düzeyi önemli görülmemektedir. Hem erkek hem kadın hem de cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde, Lise ve Altı seçeneği ön plana çıkmaktadır. Kadın ve erkek işgücü talebi için bir değerlendirme yapılacak olursa; kadınlarda erkeklere nazaran daha fazla oranda yükseköğretim seviyesinde işgücü talep edilmiştir.

Şekil 19: Açık İşlerde Engelli Çalıştırmak İstenmesi

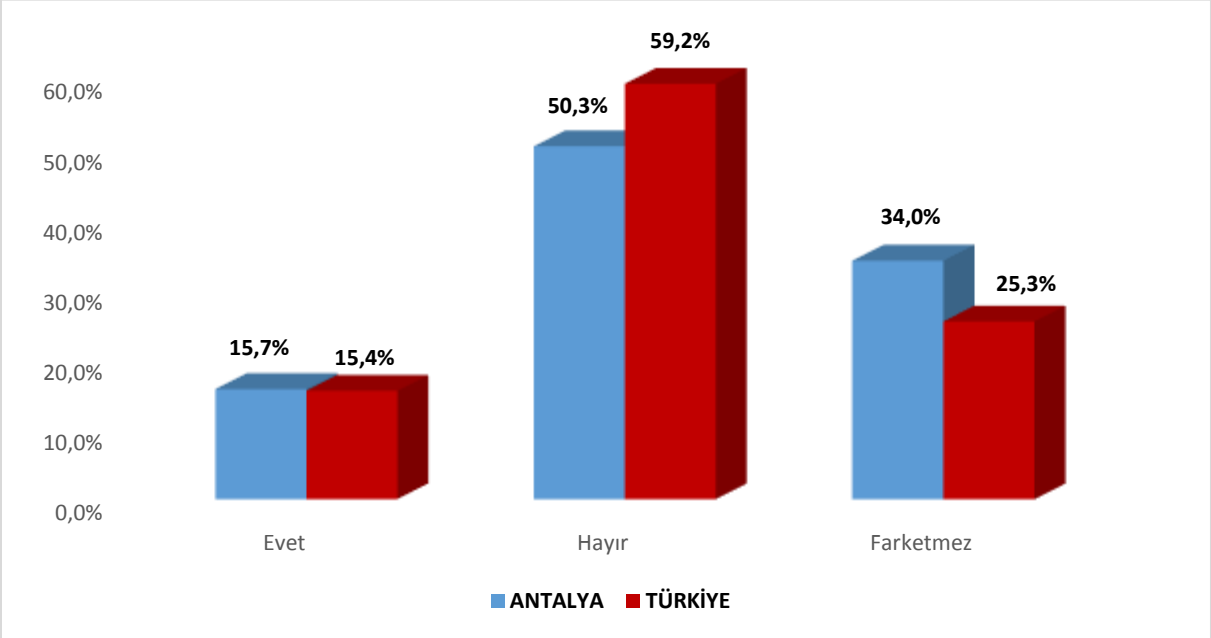

Kaynak: İPA 2018

Açık iş olan mesleklerde engelli çalıştırılmak istenmesi durumu incelendiğinde; Antalya ilinde yüzde 15,7 oranında evet denilmiştir. Farketmez diyenlerin oranı yüzde 34'tür. Yani açık işler açısından genel değerlendirmede her 2 açık iş için 1 engelli tercih edilbileceği söylenmiştir.

Türkiye genelinde ise yüzde 15,4 oranında evet, yüzde 25,3 oranında farketmez denmiştir. Yani her 5 açık iş için 2 engelli tercih edilebileceği söylenmiştir. Antalya ilinde Türkiye geneline göre engelli işçi çalıştırma eğiliminin daha yüksek oranda olduğu gözlemlenmiştir.

Şekil 20: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

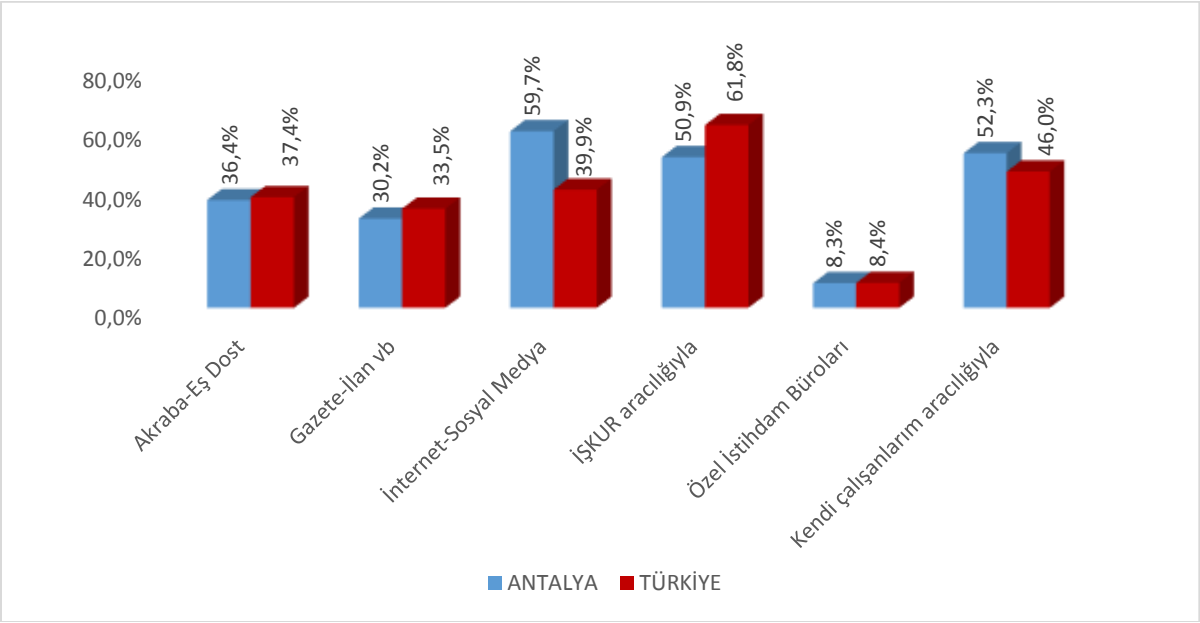

Kaynak: İPA 2018

Açık işlerin hangi arama kanalı ile işgücü piyasasına sunulduğu özellikle İŞKUR için önemli bir konuyu oluşturmaktadır. Piyasadaki açık işlerin Kuruma kazandırılması yoluyla daha çok kişiyi işe yerleştirmek için hangi beceri ve eğitim düzeylerinin talep edildiğinin bilinmesi açılacak olan aktif işgücü programlarının etkinliği açısından önem arz etmektedir.

Şekil 20'de Antalya ili ve Türkiye genelinde karşılaştırmalı olarak açık işlerin arama kanalına göre dağılımı mevcuttur. Antalya ilinde 20+ istihdamlı işyerlerinden alınan açık işlerin yüzde 50,9 gibi bir oranda İŞKUR aracılığıyla aranmaktadır. Bu oran Antalya ili için üçüncü sıradadır. Bu oran Türkiye geneli için yüzde 61,8 ile Antalya ilinin üzerindedir. Antalya ilinde ilk sırada yüzde 59,7 ile İnternet-Sosyal Medya Aracılığıyla arama kanalı kullanılmıştır. İkinci sırada ise yüzde 52,3 ile Kendi Çalışanlarım Aracılığıyla arama kanalı olarak kullanılmıştır. Özel İstihdam Büroları aracılığıyla arama kanalı Antalya ilinde yüzde 8,3 ile Türiye geneline yakın bir değerde kullanılmaktadır.

Tablo 15: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması

Beceri	Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	1	1	2	1
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	2	2	1	2
İletişim ve İfade Yeteneği	4	3	3	3
Takım Çalışması	3	4	4	4
Yabancı Dil	8	7	5	5
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	5	5	6	6
Bilgisayar kullanımı	6	9	7	7
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	7	8	8	8
Satış ve Pazarlama Becerisi	10	10	9	9
Proje Tabanlı Çalışma	9	6	10	10

Kaynak: İPA 2018

Antalya ilinde cinsiyete göre açık işlerde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması incelendiğinde, Fiziki ve Bedensel Yeterlilik hem kadın hem de erkek için birinci sırada, Cinsiyet önemli değil için ikinci, genel manada da yine birinci sıradadır. Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe Cinsiyet Önemli Değil için birinci sıradayken genel manada ikici sıradadır. Satış ve Pazarlama Becerisi kadın ve erkek için son sırada talep edilen beceri olarak ortaya çıkarken Cinsiyet Önemli değil için ve genel manada Proje Tabanlı Çalışma son sırada yer almıştır.

Tablo 16: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ve Açık İş Oranı

Meslek Grupları	Toplam Açık İş Sayısı	Açık İş Oranı
Hizmet Ve Satış Elemanları	2.832	6,7%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	1.990	5,9%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	577	2,7%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	573	3,6%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	541	3,4%
Profesyonel Meslek Mensupları	315	1,9%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	214	2,0%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	61	3,0%
Yöneticiler	16	0,3%
Genel Toplam	**7.118**	**4,3%**

Kaynak: İPA 2018

Antalya ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla Hizmet Ve Satış Elemanları olduğu tespit edilmiş olup, bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı

içindeki oranı yüzde 39,7'dir. İkinci sırada ise Nitelik Gerektirmeyen Meslekler meslek grubu bulunmaktadır.

Antalya ili için tespit edilen yüzde 4,3'lük açık iş oranı meslek grupları bazında da değerlendirildiğinde, açık iş oranı en yüksek oranda yüzde 6,7 ile Hizmet Ve Satış Elemanları meslek grubunda olduğu görülmektedir. Daha sonra ise sırasıyla Nitelik Gerektirmeyen Meslekler ile Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar, Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar gelmektedir. Hizmet Ve Satış Elemanları ve Nitelik Gerektirmeyen Meslekler meslek grupları il geneli açık iş oranının üzerinde bulunmaktadır.

Tablo 17: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Meslek Grubu	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları	Kendi çalışanlarım aracılığıyla
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	49,3%	27,0%	76,5%	29,0%	6,0%	46,5%
Hizmet Ve Satış Elemanları	30,8%	27,3%	66,8%	50,8%	11,9%	51,0%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	38,8%	30,0%	62,5%	55,7%	5,7%	55,3%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	69,0%	1,7%	22,4%	36,2%	8,6%	79,3%
Profesyonel Meslek Mensupları	24,9%	34,2%	69,1%	40,2%	5,0%	48,5%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	40,0%	40,6%	39,7%	55,9%	2,7%	46,5%
Silahlı Kuvvetlerle İlgili Meslekler	-	-	-	-	-	-
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	37,1%	39,5%	51,7%	51,7%	16,1%	36,6%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	43,2%	36,1%	17,6%	59,6%	6,2%	65,3%
Yöneticiler	6,7%	13,1%	79,9%	33,5%	13,4%	46,4%
Genel Toplam	**36,4%**	**30,2%**	**59,7%**	**50,9%**	**8,3%**	**52,3%**

Kaynak: İPA 2018

Meslek gruplarına göre açık işlerin aranma kanalları değerlendirilecek olursa; İŞKUR'un en yüksek oranda kullanıldığı meslek grubu Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar ile Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar olmuştur. Nitelik Gerektirmeyen Meslekler, Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar ile Hizmet Ve Satış Elemanları meslek gruplarındaki açık işler büyük oranda İŞKUR aracılığıyla karşılanmaktadır.

Yöneticiler en fazla İnternet-Sosyal Medya arama kanalı ile aranmaktadır. Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları büyük oranda Akraba-Eş Dost arama kanalı ile aranmaktadır.

Tablo 18: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması

Meslekler	Bilgisayar kullanımı	Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	İletişim ve İfade Yeteneği	Proje Tabanlı Çalışma	Satış ve Pazarlama Becerisi	Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	Takım Çalışması	Yabancı Dil	Yeterli Mesleki, Teknik Bilgi ve Tecrübe
Garson (Servis Elemanı)	9	2	7	3	10	8	6	4	5	1
Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi	-	1	7	4	-	-	5	3	6	2
Genel Alan Temizleme Ve Düzenleme Görevlisi / Meydancı (Otel)	-	1	6	4	8	-	5	3	7	2
Bulaşıkçı (Stevard)	-	1	6	4	-	7	5	3	6	2
Güvenlik Görevlisi	7	1	-	3	6	-	4	5	8	2
Aşçı	8	2	7	4	-	-	5	3	6	1
Servis Komisi	8	2	6	1	-	-	7	4	5	3
Çamaşırhane Görevlisi	-	1	-	5	-	-	4	2	-	3
Cankurtaran	-	1	-	3	-	-	4	6	5	2
Temizlik Görevlisi	-	1	-	5	-	6	4	2	-	3

Kaynak: İPA 2018

Tablo 18'de Antalya ilinde açık işi olan meslekler için talep edilen becerilerin öncelik sıralaması bulunmaktadır. Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi, Genel Alan Temizleme Ve Düzenleme Görevlisi / Meydancı (Otel), Bulaşıkçı (Stevard), Güvenlik Görevlisi, Çamaşırhane Görevlisi, Cankurtaran, Temizlik Görevlisi mesleklerinde aranan becerilerdeki ilk öncelik Fiziki ve Bedensel Yeterlilik olarak ön plana çıkmaktadır.

Garson (Servis Elemanı), Aşçı mesleklerinde Yeterli Mesleki, Teknik Bilgi ve Tecrübe, Servis Komisi mesleğinde İletişim ve İfade Yeteneği becerileri aranmaktadır.

Tablo 19: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler

Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi	Güvenlik Görevlisi	Garson (Servis Elemanı)	Garson (Servis Elemanı)
Güneş Isıl Sistem Personeli/Güneş Enerjisi Sistemleri Montaj İşçisi	Cankurtaran	Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi	Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi
Temizlik Görevlisi	Garson (Servis Elemanı)	Genel Alan Temizleme Ve Düzenleme Görevlisi / Meydancı (Otel)	Genel Alan Temizleme Ve Düzenleme Görevlisi / Meydancı (Otel)
Animatör-Eğlence Hizmetleri	Bulaşıkçı (Stevard)	Bulaşıkçı (Stevard)	Bulaşıkçı (Stevard)
Oda Görevlisi-Turizm	Genel Alan Temizleme Ve Düzenleme Görevlisi / Meydancı (Otel)	Aşçı	Güvenlik Görevlisi
Kasiyer	Beden İşçisi (Genel)	Servis Komisi	Aşçı
İngilizce Öğretmeni	Şoför-Yük Taşıma	Çamaşırhane Görevlisi	Servis Komisi
Sekreter	Elektrikçi (Genel)	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Çamaşırhane Görevlisi
Okul Öncesi Öğretmeni	Aşçı	Temizlik Görevlisi	Cankurtaran
Emlak Ve Emlak Yönetimi Meslek Elemanı/Emlak Danışmanı	Servis Komisi	Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı)	Temizlik Görevlisi

Kaynak: İPA 2018

Antalya ilinde en fazla açık iş olan meslekler; Garson (Servis Elemanı), Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi, Genel Alan Temizleme Ve Düzenleme Görevlisi / Meydancı (Otel), Bulaşıkçı (Stevard), Güvenlik Görevlisi, Aşçı, Servis Komisi, Çamaşırhane Görevlisi, Cankurtaran, Temizlik Görevlisidir. İşverenlerin açık işlerinde kadın işgücü tercihinde bulundukları en fazla açık iş olan üç meslek ise Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi, Güneş Isıl Sistem Personeli/Güneş Enerjisi Sistemleri Montaj İşçisi, Temizlik Görevlisidir. Açık işlerde erkek işgücü tercihinin olduğu en fazla açık iş olan üç meslek, Güvenlik Görevlisi, Cankurtaran, Garson (Servis Elemanı), cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde ise Garson (Servis Elemanı), Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi, Genel Alan Temizleme Ve Düzenleme Görevlisi / Meydancı (Otel) meslekleri ön plana çıkmaktadır.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Araştırma kapsamında işverenlere son 1 yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri, temininde güçlük çektikleri eleman sayısı ve bunun nedenleri sorulmuştur. Derlenen verilerle Antalya ili işgücü piyasasının talep kısmını daha net görmek hedeflenmektedir. İşverenlerin karşılamakta güçlük çektiği mesleği, sayısını ve hangi nedenlerden ötürü aradığı çalışanı temin edemediğini bilmek, ilin istihdam politikasına da yön vereceğinden araştırmanın temininde güçlük çekilen meslekler bölümü önemli bilgiler içermektedir. Bu kapsamda bu bölümde temininde güçlük çekilen meslekler, sektörler ve meslek grupları bazında incelenecektir.

Araştırma kapsamında yapılan ziyaretler sonucu Türkiye genelinde 32 bin 229 işyerinde eleman temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Antalya ilinde ise 20+ istihdamlı bin 44 işyeri temininde güçlük çekilen meslek olduğunu ifade etmişlerdir. Yüzde 35,5 ile Antalya ilinin eleman temininde ülke genelinden daha fazla eleman temininde güçlük çektiği görülmektedir. Söz konusu bu oran Türkiye geneli için yüzde 31 olarak hesaplanmıştır.

Antalya ilinde eleman temininde güçlük çeken işyerlerini sektörel olarak incelediğimizde; Hizmet Ve Satış Elemanları, Nitelik Gerektirmeyen Meslekler, Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar, Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar, Profesyonel Meslek Mensupları, Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar, Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları, Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları, Yöneticiler sektörlerinde bulunan işyerlerinin eleman temininde güçlük çektikleri dikkat çeken bir husus olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunun yanı sıra eleman temininde en fazla oranda güçlük çeken işyerlerinin Hizmet Ve Satış Elemanları ve Nitelik Gerektirmeyen Meslekler sektörlerinde olduğu görülmektedir. Söz konusu sektördeki mevcut işyerlerinin az olması ile birlikte bu alanda çalışabilecek yeterli beceriye sahip elemanın bulunamaması faktörleri, sektörün temininde güçlük çekme oranının yükselmesine neden olmuştur.

Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektörü gibi Antalya ilinde iklimsel koşullar endeniyle ihtiyacın yoğun olduğu bir sektörün eleman temininde güçlük çekilen işyeri oranının düşük çıkması dikkat çekmektedir. Bu sonuç, bu sektörün ilde eleman temininde diğer sektörlere nazaran daha az zorluk çektiğini göstermektedir.

Tablo 20: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı

Sektörler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	3.490
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	919
Toptan ve perakende ticaret	811
İmalat	738
İnşaat	680
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	247
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	245
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	189
Diğer hizmet faaliyetleri	171
Ulaştırma ve depolama	162
Eğitim	139
Gayrimenkul faaliyetleri	63
Bilgi ve iletişim	49
Madencilik ve taş ocakçılığı	35
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	16
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	2
Genel Toplam	**7.957**

Kaynak: İPA 2018

Antalya ilinde 7 bin 957 kişinin temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen kişi sayıları sektör bazında incelendiğinde, özellikle Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörü ön plana çıkmaktadır. Antalya ilinde temininde güçlük çekilen elemanların yüzde 43,8' i bu sektörde gerçekleşmiştir. Bunun dışında, İdari ve destek hizmet faaliyetleri ve Toptan ve perakende ticaret sektörleri de eleman temininde güçlük çekmede ön plana çıkan diğer sektörlerdir.

Şekil 21: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

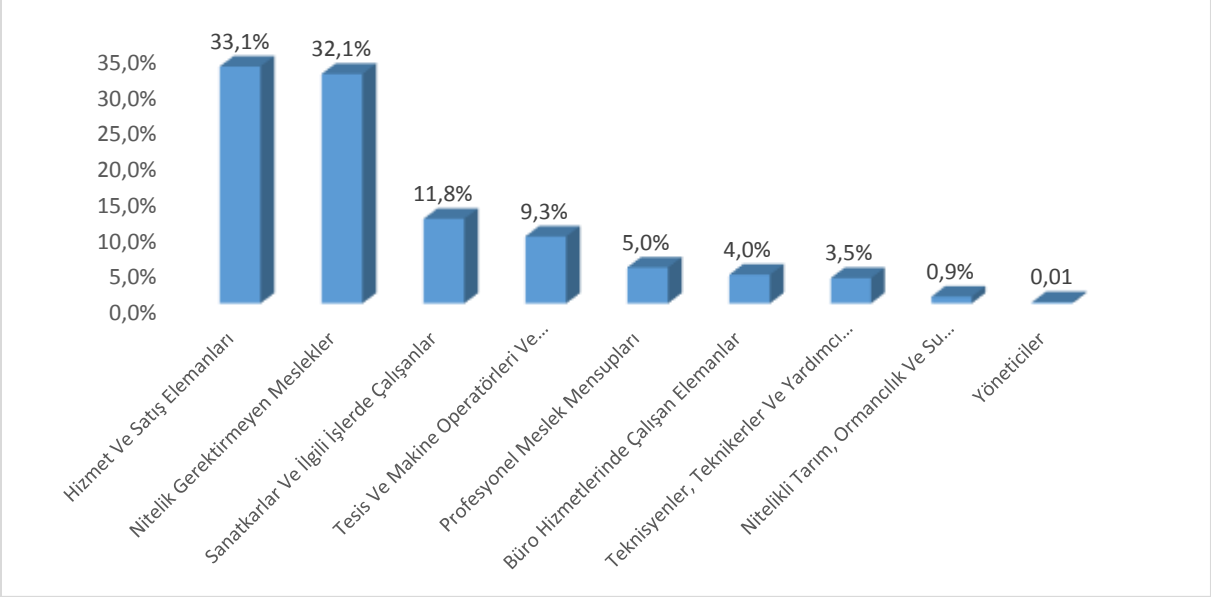

Kaynak: İPA 2018

Antalya ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında en çok 2 bin 634 kişi yüzde 33,1 oran ile Hizmet Ve Satış Elemanları ve 2 bin 551 kişi yüzde 32,1 oran ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda yer aldıkları görülmektedir. Yöneticiler meslek grubu en az temininde güçlük çekilen meslek grubu olarak ortaya çıkmıştır.

Türkiye genelinde de 20+ istihdamlı işyerlerinde eleman temininde güçlük çekilme oranında birinci sırada, Antalya ilinden farklı olarak Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu bulunmaktadır. Ayrıca araştırma sonuçları göstermektedir ki Yöneticiler meslek grubu hem ülke geneli hem de Antalya ilinde eleman temininde en az güçlük çeken meslek grubudur.

Tablo 21: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı

TGÇM	Eleman Sayısı
Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi	927
Garson (Servis Elemanı)	863

Bulaşıkçı (Stevard)	642
Güvenlik Görevlisi	524
Aşçı	287
Genel Alan Temizleme Ve Düzenleme Görevlisi / Meydancı (Otel)	286
Çamaşırhane Görevlisi	247
Temizlik Görevlisi	171
Beden İşçisi (Genel)	142
Diğer	3.868
Toplam	**7.957**

Kaynak: İPA 2018

Antalya ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada 927 kişi ile Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi mesleği yer almaktadır. Bu mesleğin ardından sırasıyla 863 kişi ile Garson (Servis Elemanı) ve 642 kişi ile Bulaşıkçı (Stevard) meslekleri gelmektedirler.

Geçtiğimiz yıl gerçekleştirilen araştırma sonuçlarına göre temininde güçlük çekilen ilk on meslekle bu yılki araştırma sonuçlarını kıyasladığımızda; Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi ve Garson (Servis Elemanı) olmak üzere toplam iki mesleğin yine değişmeyerek ilk onda yer aldıkları görülmektedir. Antalya ilinde söz konusu meslekler, son iki yıldır temininde güçlük çekilen meslekler arasında yer almaya devam etmektedirler.

Bulaşıkçı (Stevard),Güvenlik Görevlisi,Aşçı,Genel Alan Temizleme Ve Düzenleme Görevlisi / Meydancı (Otel), mesleklerinin aynı zamanda açık işi en çok olan meslekler arasında ilk onda yer alması, ilin istihdam politikalarına yön vermesi adına dikkate değer bir bilgi şeklindedir.

Şekil 22: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı

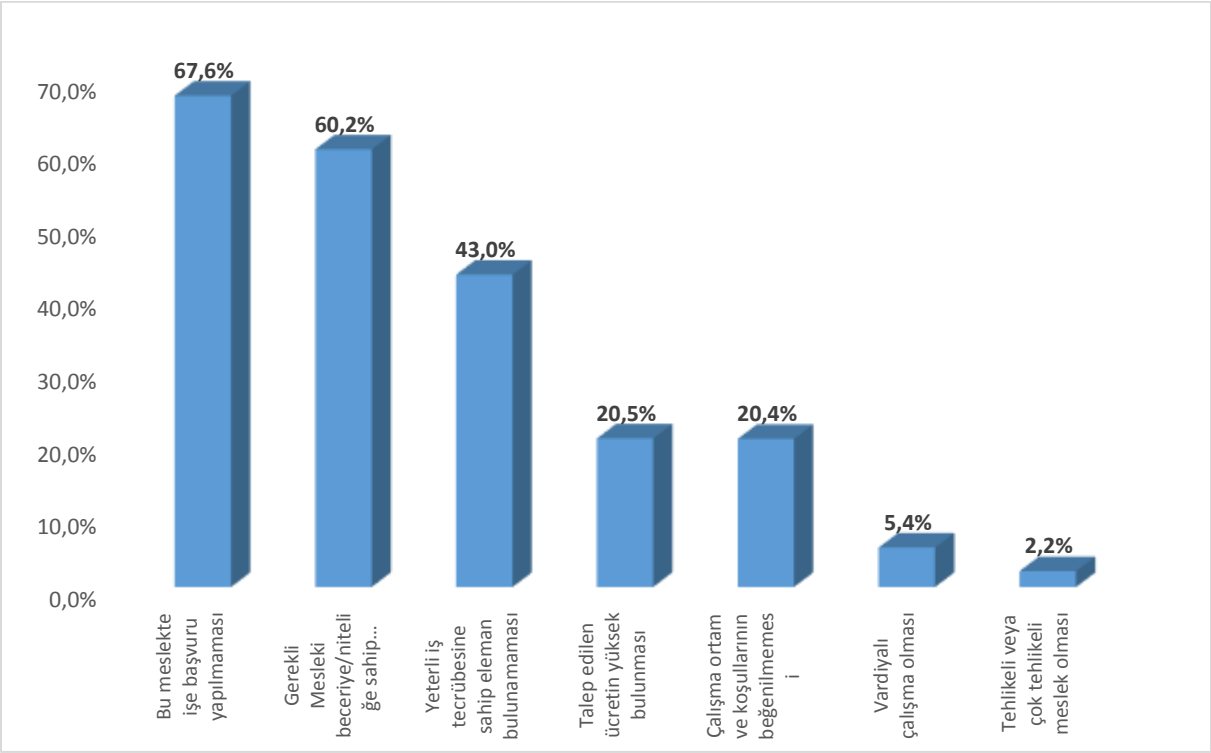

Kaynak: İPA 2018

Antalya ilinde temininde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Bu meslekte işe başvuru yapılmaması yer almaktadır. Türkiye geneli 20+ istihdamlı işyerlerinin TGÇM Nedenleri Dağılımında ise Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması ön plana çıkmaktadır.

Mesleklere Göre TGÇM dağılımı incelendiğinde, açık işi en çok olan mesleklerle temininde güçlük çekilen mesleklerin benzerlik gösterdiği hatta birçoğunun bire bir aynı olduğu görülmektedir. TGÇM Nedenlerinin Dağılımına bakıldığında ise ilk sırada Bu meslekte işe başvuru yapılmaması gelmektedir. Öyle ki bu nedeni ortadan kaldırmaya yarayacak doğru aktif işgücü politikaları üretilip, mevcut açık işler için aranan yeterli iş tecrübesine sahip bireyler mesleki eğitimler vererek piyasaya bu alanda yeni işgücü kazandırmak gibi yollarla sağlandığında il genelinde talep ve arz dengelenmiş olacaktır.

Tablo 22: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri

Meslekler	Bu meslekte işe başvuru yapılmaması	Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması	Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi	Talep edilen ücretin yüksek bulunması	Vardiyalı çalışma olması	Tehlikeli veya çok tehlikeli meslek olması
Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi	76,4%	56,2%	30,7%	34,1%	23,6%	5,1%	0,0%
Garson (Servis Elemanı)	77,3%	64,5%	48,0%	19,4%	19,0%	11,0%	1,8%
Bulaşıkçı (Stevard)	95,0%	24,6%	21,8%	16,9%	12,4%	2,3%	0,0%
Güvenlik Görevlisi	45,3%	88,4%	46,3%	8,6%	34,3%	2,0%	0,0%
Aşçı	83,3%	56,7%	40,8%	22,9%	20,3%	9,5%	1,8%
Genel Alan Temizleme Ve Düzenleme Görevlisi / Meydancı (Otel)	91,9%	39,9%	30,4%	22,3%	23,1%	0,0%	0,0%
Çamaşırhane Görevlisi	91,5%	2,1%	0,0%	12,7%	0,0%	4,2%	0,0%
Temizlik Görevlisi	78,5%	19,0%	14,1%	13,5%	0,6%	0,6%	0,0%
Beden İşçisi (Genel)	47,8%	39,7%	44,1%	41,9%	38,2%	14,0%	7,4%
Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı)	48,1%	79,4%	40,5%	9,2%	26,0%	6,9%	2,3%

Kaynak: İPA 2018

Antalya ilinde eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenlerine bakıldığında, Bulaşıkçı (Stevard), Genel Alan Temizleme Ve Düzenleme Görevlisi / Meydancı (Otel), Çamaşırhane Görevlisi, Aşçı, Temizlik Görevlisi, Garson (Servis Elemanı), Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi olmak üzere ilk on meslekten yedi tanesinin temininde güçlük çekilme nedenlerinin en yüksek oranda Bu meslekte işe başvuru yapılmaması olduğu görülmektedir. Tehlikeli veya Çok Tehlikeli Meslek olması nedeni altı meslek için temininde güçlük çekilme nedeni olmamıştır.

Tablo 23: Çalışan Sayısı, Açık İş ve TGÇM Durumuna Göre En Fazla Talep Edilen Meslekler

MESLEKLER
Cankurtaran
Çamaşırhane Görevlisi
Bulaşıkçı (Stevard)
Genel Alan Temizleme Ve Düzenleme Görevlisi / Meydancı (Otel)
Güvenlik Görevlisi
Servis Komisi
Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi
Oda Görevlisi-Turizm
Garson (Servis Elemanı)
Barmen-Barmaid

Kaynak: İPA 2018

Antalya ilinde çalışan sayısına oranla açık iş ve TGÇM sayıları baz alınarak Veri Zarflama Analizi gerçekleştirilmiştir. Bu analiz sayesinde açık iş, TGÇM ve çalışan sayısı birlikte analiz edilerek Antalya ilinde işverenler tarafından en fazla talep edilen meslekler ortaya çıkartılmıştır.

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Ekonomilerde gelecek dönem istihdam eğilimini belirlemek, işgücü piyasasında oluşacak dalgalanmaları önceden görmek ve buna yönelik politikalar geliştirmek için önemli bir araçtır. İşgücü Piyasası Araştırmaları da bu minvalde işverenlere bir sonraki yılda öngördükleri istihdam tahminlerini meslek bazında sorarak gelecek dönem istihdam eğilimleri belirlenmektedir.

Bu bölümde Antalya ilinde 2018 Yılı Nisan-Mayıs dönemi ile bir sonraki yıl aynı döneme tekabül eden zaman aralığı boyunca çalışan sayılarında ne gibi farklılıklar beklendiği, farklılaşmaların hangi mesleklerde ve sektörlerde olacağına dair tahminler üzerinde durulacaktır. Mevsimsel etkileri dışarıda bırakmak adına işverenlere tam bir yıllık dönem içindeki tahminleri sorulmuştur.

Çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen "30 Nisan 2019 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?" sorusuna Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 20,4' ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Antalya ilinde işverenlerin yüzde 16,6' sı istihdamın artacağını öngörmüştür. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde 2,5 olarak öngörülürken Antalya ilinde ise ülke geneline yakın olup yüzde 2 olarak öngörülmüştür.

Tablo 24: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri

Sektörler	Artış	Azalış	Fikrim Yok	Değişmeyecek
Toptan ve perakende ticaret	17,1%	2,3%	46,1%	34,5%
İmalat	26,5%	0,6%	46,1%	26,8%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	11,1%	1,2%	61,4%	26,2%
İnşaat	11,9%	1,3%	62,1%	24,7%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	20,6%	3,5%	48,7%	27,2%
Eğitim	23,4%	0,8%	49,2%	26,6%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	15,1%	7,1%	55,6%	22,2%
Ulaştırma ve depolama	18,0%	2,3%	46,0%	33,7%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	17,5%	5,0%	41,2%	36,3%
Diğer hizmet faaliyetleri	16,7%	0,0%	54,2%	29,2%

Gayrimenkul faaliyetleri	15,6%	0,0%	53,1%	31,3%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	13,4%	2,7%	67,6%	16,2%
Madencilik ve taş ocakçılığı	14,4%	0,0%	49,8%	35,9%
Bilgi ve iletişim	20,0%	0,0%	55,0%	25,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	8,3%	16,7%	33,3%	41,7%
Finans ve sigorta faaliyetleri	20,0%	0,0%	0,0%	80,0%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,0%	0,0%	43,4%	56,6%
Genel Toplam	**16,6%**	**2,0%**	**52,9%**	**28,6%**

Kaynak: İPA 2018

Sektörlere göre istihdam eğilimi incelendiğinde en yüksek oranda artış bekleyen işverenlerin sırasıyla İmalat, Eğitim, İdari ve destek hizmet faaliyetleri, Bilgi ve iletişim, Finans ve sigorta faaliyetleri, Ulaştırma ve depolama olduğu görülmektedir. En fazla azalış bekleyen sektör ise Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri olarak gerçekleşmiştir. Finans ve sigorta faaliyetleri sektöründe yer alan işyerlerinin yüzde 80' i, Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektöründe bulunan işyerlerinin yüzde 56,6' sı gelecek dönemde istihdamlarının değişmemesini beklemektedirler.

Sektörlerin istihdam eğiliminde dikkat çeken diğer bir husus ise altı sektörde ; Diğer hizmet faaliyetleri , Gayrimenkul faaliyetleri, Madencilik ve taş ocakçılığı, Bilgi ve iletişim, Finans ve sigorta faaliyetleri, Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektörlerinde bulunan tüm işyerleri gelecek dönem için herhangi bir azalış olmayacağı öngörüsünde bulunmuşlardır.

Tablo 25: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	NIDO
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	825	16,5%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	1.204	12,3%
İnşaat	1.668	9,6%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	402	9,2%
Diğer hizmet faaliyetleri	233	9,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	71	8,8%
Bilgi ve iletişim	52	7,1%
İmalat	1.121	5,5%
Toptan ve perakende ticaret	797	3,9%
Eğitim	233	3,4%
Ulaştırma ve depolama	154	2,6%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	45	2,5%
Madencilik ve taş ocakçılığı	43	2,3%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	954	1,7%
Finans ve sigorta faaliyetleri	1	1,5%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0	0,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	-10	-2,9%
Genel Toplam	**7.794**	**5,0%**

Kaynak: İPA 2018

Türkiye genelinde 20 + istihdamlı işyerlerinde 2019 Nisan-Mayıs dönemlerinde 2018 Nisan-Mayıs dönemine göre istihdamın yüzde 4,5 artacağı beklenmekte olup Antalya'de ise bu oran, yüzde 5 olup ülke genelinin üzerinde gerçekleşmiştir.

En fazla net istihdam değişimi bin 668 kişilik artış ile İnşaat sektöründe beklenmektedir. En fazla net istihdam değişim oranı ise yüzde 16,5 ile Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektöründe beklenmektedir. Ancak beklenen değişim 825 kişilik artışla beşinci sıradadır. Bu da sektörün Antalya ilinde çalışan sayısı az olmasından kaynaklanmaktadır.

İstihdam azalışı beklenen sektör ise Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektörüdür. Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektörü Antalya ilinde sektörlerde çalışan sayıları bakımından 365 kişi ile sondan ikinci sektördür. Söz konusu sektörde yüzde -2,9 net istihdam değişim oranı ile 10 kişilik bir net istihdam azalışı beklenmektedir.

Tablo 26: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi

Meslek Grupları	Net İstihdam Değişimi	NIDO
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	1.914	9,1%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	1.617	5,1%
Profesyonel Meslek Mensupları	812	5,0%
Hizmet Ve Satış Elemanları	1.904	4,9%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	737	4,8%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	62	3,2%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	325	3,1%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	415	2,7%
Yöneticiler	8	0,2%
Genel Toplam	**7.794**	**5,0%**

Kaynak: İPA 2018

Tüm meslek gruplarında istihdam artışı beklenmektedir. En fazla istihdam artışı beklenen meslek grupları ise bin 914 kişilik artış ile Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar ve bin 904 kişilik artış ile Hizmet Ve Satış Elemanlarıdır . En az artış beklenen meslek grubu ise 8 kişilik artış ile Yöneticiler meslek grubunda çalışan Elemanlardır.

Çalışan sayısında ilk sırada yer alan Hizmet Ve Satış Elemanları meslek grubu net istihdam değişim oranında da yüzde 4,9' luk bir oran ile dördüncü sırada yer almaktadır. Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda çalışan sayısı 20 bin 948 kişi ile üçüncü sırada olmasına karşın net istihdam değişim oranında ilk sırada yer almaktadır. Bu durumda bu meslek grubunda gelecek dönemlerde istihdam artışının fazla olması beklenmektedir. Yöneticiler meslek grubu çalışan sayısı bakımından sondan üçüncü grup olması ile de ilişkili olarak net istihdam değişim oranı 0,2 ile son sıradadır.

Tablo 27: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler

Net İstihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
Garson (Servis Elemanı)	Hasta Ve Yaşlı Refakatçisi
Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi	Gemi-Yat-Tekne Boyacısı
Animatör-Eğlence Hizmetleri	Çöp Tasnif Ediciler
Beden İşçisi (Genel)	Kalite Kontrol Sorumlusu
İnşaat Kalıpçısı (Ahşap)	Antrenör
Güneş Isıl Sistem Personeli/Güneş Enerjisi Sistemleri Montaj İşçisi	Ahşap Yat Ve Tekne Yapımcısı
Güvenlik Görevlisi	İş Güvenliği Uzmanı (Az Tehlikeli Sınıf-C)
İnşaat İşçisi	Diğer Posta Dağıtım Görevlileri
Aşçı	Kumaş Kesme Makinesi İşçisi

Satış Danışmanı / Uzmanı	İnşaat Kalfası (Genel)

Kaynak: İPA 2018

Antalya ilinde gelecek dönem, en fazla istihdam artışı olması beklenen ilk üç meslek sırasıyla, Garson (Servis Elemanı), Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi, Animatör-Eğlence Hizmetleridir. Hasta Ve Yaşlı Refakatçisi, Gemi-Yat-Tekne Boyacısı, Çöp Tasnif Ediciler meslekleri ise en fazla istihdam azalışı beklenen ilk üç meslek olarak sıralanmaktadır.

Geçtiğimiz yıl istihdam artışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda Garson (Servis elemanı), Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi, Beden İşçisi (Genel), Güvenlik Görevlisi, Aşçı , İnşaat İşçisi, meslekleri istihdam artışı beklenen ilk on meslekte yine yer almaktadır. Antalya ili için bu mesleklerin son iki yıldır önemini korumaya devam ettiği anlaşılmaktadır.

Geçtiğimiz yıl istihdam azalışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda İnşaat sektöründe bazı mesleklerin istihdam azalış beklenen ilk on meslekte yine yer aldığı görülmektedir.

Şekil 23: Engelli İstihdamını Arttırmak İçin Önerilerin Dağılımı

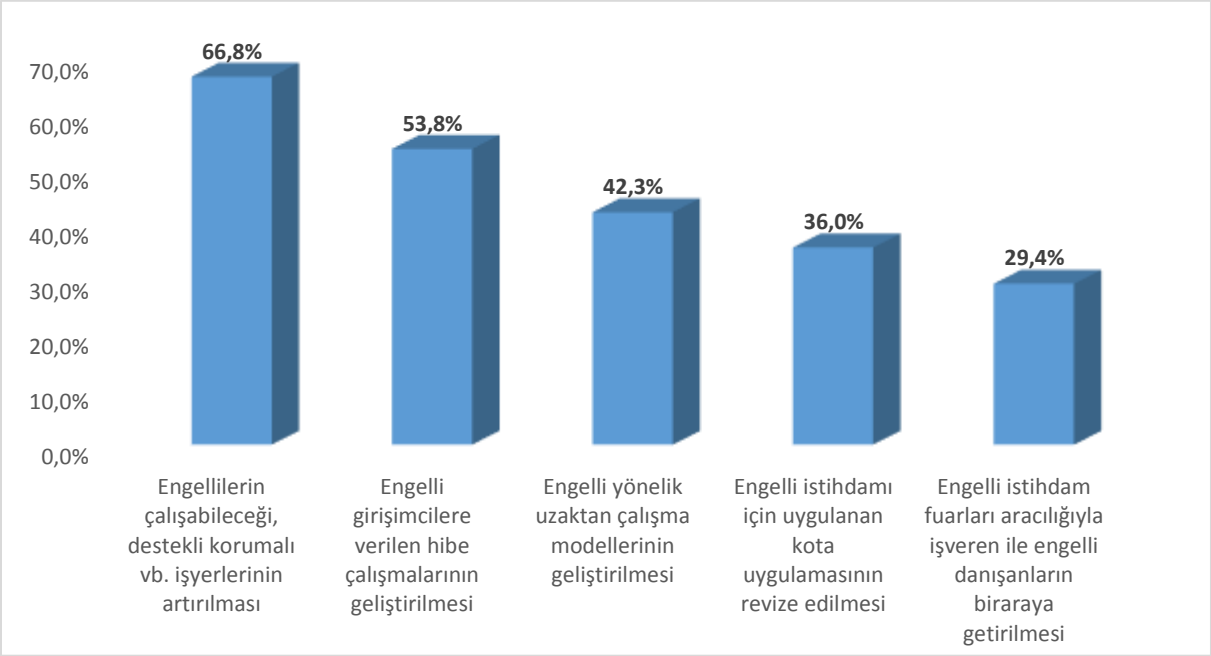

Kaynak: İPA 2018

Antalya ilinde 20+ çalışanı olan işyerlerinin engelli istihdamının arttırılması için önerileri incelenmiştir. İşverenlerin yüzde 66,8 ’i Engellilerin çalışabileceği, destekli korumalı vb. işyerlerinin artırılması , yüzde 53,8’ i Engelli girişimcilere verilen hibe çalışmalarının

geliştirilmesini ve yüzde 42,3' ü ise engellilere yönelik uzaktan çalışma modellerinin geliştirilmesini önermektedir.

Türkiye genelinde ise işverenlerin yüzde 67,9' u engellilerin çalışabileceği, destekli korumalı vb. işyerlerinin artırılmasını, yüzde 56,2' si engelli girişimcilere verilen hibe çalışmalarının geliştirilmesini ve yüzde 42,7' si engelli yönelik uzaktan çalışma modellerinin geliştirilmesini önermektedir. Hem Türkiye genelinde hem de Antalya ilinde işverenlerin ilk üç önerisi, oranları farklı olsa da aynı sırada gerçekleşmiştir.

Şekil 24: Genç (15-24 yaş) Personel Seçiminde Aranan Kriterlerin Dağılımı

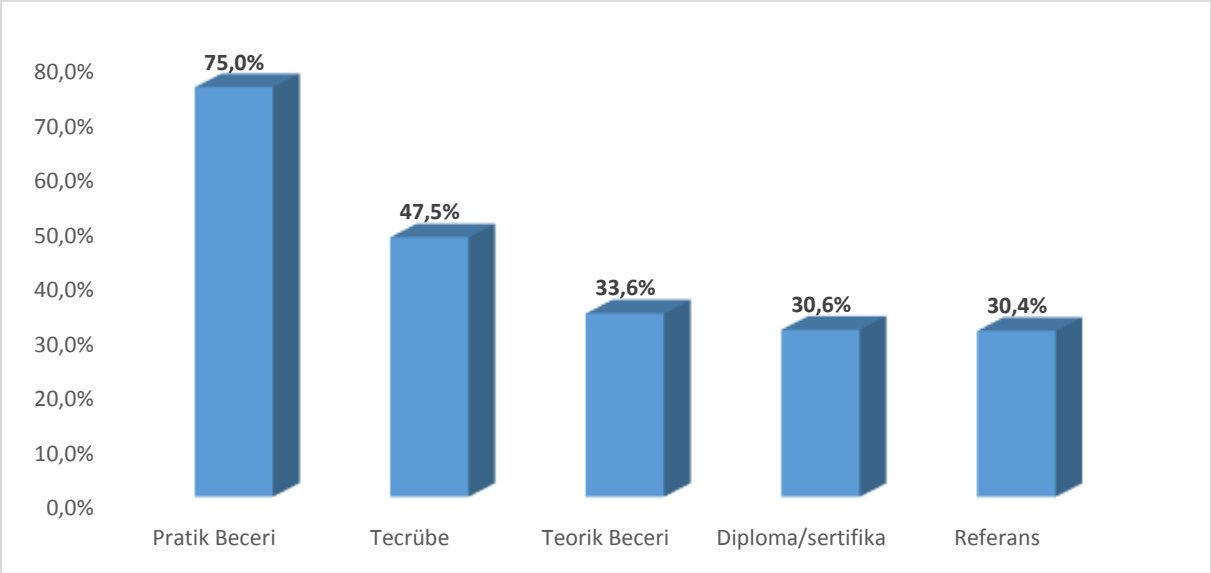

Kaynak: İPA 2018

Antalya ilinde 20+ çalışanı olan işyerlerinin genç personel seçerken aradıkları kriterler incelenmiştir. İşverenlerin yüzde 75' i Pratik Beceri, yüzde 47,5' i Tecrübe ve yüzde 33,6'sı Teorik Beceri aramaktadır.

Türkiye genelinde ise en yüksek tercih edilen kriter, Antalya iline benzer şekilde yüzde 74,5 ile Pratik Beceri kriteridir. Bunu sırasıyla yüzde 44,6 ile Tecrübe ve yüzde 32,6 ile Diploma/Sertifika kriterleri izlemektedir. Pratik Beceri ve Tecrübe kriterleri hem Antalya ilinde hem de Türkiye genelinde genç personel seçerken en çok aranan kriterler olarak ön plana çıkmaktadır.

Şekil 25: Personel Seçiminde Kullanılan Değerlendirme Yöntemlerinin Dağılımı

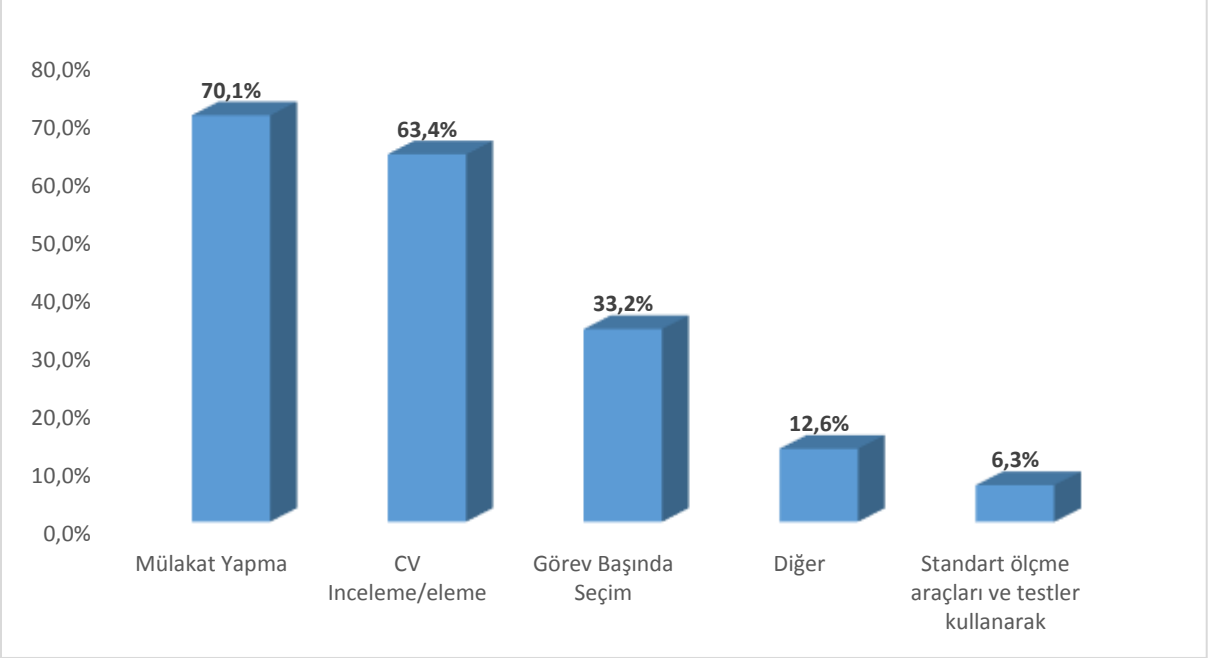

Kaynak: İPA 2018

Antalya ilinde 20+ çalışanı olan işyerlerinin personel seçerken hangi değerlendirme yöntemini kullandıkları incelenmiştir. İşverenlerin yüzde 70,1' i Mülakat Yapma yüzde 63,4' ü CV İnceleme/eleme , 33,2' si Görev Başında Seçim ile personel seçmektedir.

Türkiye genelinde ise yüzde 71,7 ile Mülakat Yapma, yüzde 57,4 ile CV İnceleme/Eleme ve yüzde 36,8 ile Görev Başında Seçim kriterleri izlemektedir. Hem Türkiye genelinde hem de Antalya ilinde işverenlerin ilk üç değerlendirme yöntemi, benzer şekilde gerçekleşmiştir.

SONUÇ

Antalya İşgücü Piyasası Araştırma Raporunun temel amacı, 2018 yılında Antalya'da gerçekleşmiş olan İşgücü Piyasası Araştırması çerçevesinde ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve becerilerinin tespit edilerek, işgücü arzı ve talebi arasındaki dengesizliklerin giderilmesi, işsizliğin azaltılması ve istihdamın artırılmasına yönelik politikaların geliştirilmesine katkı sağlamaktır. Ayrıca araştırma kapsamında mevcut işyerlerinden alınan bilgiler doğrultusunda temininde güçlük çekilen işgücüne gerekli niteliklerin kazandırılması için aktif istihdam politikalarının planlanmasına katkı sağlaması amaçlanmıştır.

Antalya ilinde İŞKUR'da kaydı bulunan işsizlerin büyük bir bölümünün Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektöründe mesleklere sahip olduğu görülmektedir. Antalya'da mesleksizlik kaynaklı işsizlik sıkıntısından daha çok kalifiye eleman sıkıntısı yaşanmaktadır. İşverenler, açık işlerinde ve temininde güçlük çektiği mesleklerde çalışacak personelin mesleki becerisi ve tecrübesine önem verdiğini ifade etmektedir. Bu durum kalifiye eleman talebinin karşılanamadığını göstermekte olup İŞKUR'un mesleki eğitim kursları gibi aktif işgücü programlarının önemini ortaya çıkarmaktadır. Piyasa araştırması sonucunda ortaya çıkan temininde güçlük çekilen mesleklere göre bir planlamayla kursların açılması istihdama yardımcı olacaktır.

Talep araştırması sonuçlarına göre toplam çalışanların yüzde 70,2'si erkeklerden, sadece yüzde 29,8' i kadınlardan oluşmaktadır. Kadın çalışanların ağırlıklı çalıştıkları sektörler Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri, Eğitim, İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri ile gibi daha çok belirli bir eğitim düzeyi gerektiren işyerleridir. Yukarıda açıklanan göstergelerle birlikte bu gösterge de Antalya'da ancak belirli bir eğitim düzeyine sahip kadınların işgücü piyasasına girme şansının olduğunu göstermektedir.

Hedef istihdamın artırılması ise, istatistikler kadın istihdamını artırmadan bu hedefe ulaşmanın mümkün olmadığını göstermektedir. Bunun için de kadın eğitim seviyesinin artırılması ve düşük eğitim seviyesine sahip kadınların da istihdamına yönelik teşviklerin ve girişimcilik programlarının geliştirilmesi gerekmektedir. Antalya'da İŞKUR'a kayıtlı kadın işsizlerin çoğunun nitelik gerektirmeyen mesleklerde kayıtlı olduğu görülmektedir. Bu kişilerin istihdamda yer alabilmeleri işverenin istediği mesleki becerilere sahip olacak şekilde eğitilmelerine bağlıdır.

2017 yılında aktif işgücü piyasası programları kapsamında 6 bin 985 kurs düzenlenmiş olup bu kurslardan 29 bin 14 kişi faydalanmıştır. Kurs sayılarında 2010 yılına göre önemli ölçüde artış meydana gelmiştir. 2010 yılında 43 kurs düzenlenirken 2017 yılında bu sayının 6 bin 985'e çıkması ve aynı zamanda 2010 yılındaki kursiyer sayısı bin 222 iken 2017 yılında 29 bin 14 kişi olması İŞKUR kurslarının daha çok kişiye beceri kazandırdığını ve işgücü piyasasında etkinliğini arttırdığını göstermektedir.

İŞKUR'un düzenlendiği aktif işgücü programları ile kişilerin işgücü piyasasının gerekleri hakkında bilgilerini artırarak meslek kazanmaları amaçlanıp böylece işgücü piyasasına girişte aracı rol alması amaçlanmaktadır. Bir yıllık süre içerisindeki rakamlar incelendiğinde bu programlara ilginin arttığı sonucuna ulaşılmaktadır.

Talep boyutu itibariyle, araştırma sonuçlarına göre Antalya ilinde 20+ özel sektör yerel birim işyerlerinde çalışanlar sayısına göre lokomotif Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri, Toptan ve perakende ticaret ve İmalat sektörleridir. Yapılan araştırma sonucunda en fazla açık iş sayısının Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektöründe olduğu görülmektedir.

Antalya ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda 819 işyerinde 7 bin 118 açık iş tespit edilmiştir. Antalya ilinde Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörünün açık işlerde önemli bir ağırlığının olduğu görülmektedir. 7 bin 118 kişilik açık işin yüzde 45,1' ine tekabül eden 3 bin 178 kişilik kısmı, Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektöründeki işverenlerden gelmiştir. Açık iş sayısının yoğun olduğu diğer sektörler ise İdari ve destek hizmet faaliyetleri, İmalat sektörleridir.

Antalya ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 27,9'unda açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının üstünde olup Türkiye geneli için açık işi olan işyeri oranı yüzde 23,3 olarak gerçekleşmiştir.

Antalya ilinde hem işyeri sayısı hem de açık iş sayısı dikkate alındığında, açık iş verme oranında Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörü ön plana çıkmaktadır. Bu sektörde yer alan yaklaşık her 2 işyerinden 1'inde açık iş bulunmaktadır.

Antalya ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla Hizmet Ve Satış Elemanları ve Nitelik Gerektirmeyen Meslekler meslek gruplarında olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 67,7'dir.

Açık işi olan işyerlerinin aradıkları elemanlarda istenilen eğitim düzeyine verdikleri "fark etmez" cevabı dikkat çekicidir. Bunun arkasında işverenlerin aradıkları elemanlarda eğitim düzeyinden çok meslekte yeterli bilgiye sahip olmaları ve meslekte fiziki ve bedensel yeterlilik istemeleri etkendir.

Temininde güçlük çekilen mesleklerin bulunmama nedenleri sıralaması da bu görüşü teyit etmektedir. İşverenlerin büyük çoğunluğu istedikleri elemanları, Bu meslekte işe başvuru yapılmaması ve Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması nedenlerinden kaynaklandığını belirtmişlerdir. Güvenlik Görevlisi, Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı), Garson (Servis Elemanı) mesleklerinde Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması nedeni öncelikli olmuştur.

Antalya ilinde çalışan sayısına oranla açık iş ve TGÇM sayıları baz alınarak Veri Zarflama Analizi uygulanarak elde edilen sonuçlardan, en fazla talep edilen meslekler Cankurtaran, Çamaşırhane Görevlisi, Bulaşıkçı (Stevard), Genel Alan Temizleme Ve Düzenleme Görevlisi / Meydancı (Otel), Güvenlik Görevlisi, Servis Komisi,Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi, Oda Görevlisi-Turizm, Garson (Servis Elemanı),Barmen-Barmaidolarak ortaya çıkmıştır.

Araştırma sonuçlarına göre çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen "30 Nisan 2019 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?" sorusuna Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 17,8'i istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Antalya ilinde işverenlerin yüzde 16,6'sı istihdamın artacağını öngörmüştür. Başka bir ifadeyle 10 işyerinden Türkiye genelinde yaklaşık 2'si istihdamın artacağını öngörürken Antalya'da da buna yakın bir oran görülmektedir. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı yüzde 2,0 olarak öngörülmüş olup yüzde 2,1 olan ülke ortalamasının altındadır.

Sonuç olarak; gelişen teknoloji, mal ve hizmet üretim süreçlerini değiştirmektedir. Bu değişim işgücü piyasalarına da yansımakta olup işgücünden talep edilen nitelik ve beceriler her geçen gün değişmektedir. Üretim süreçleri ile işgücü arzının niteliklerinin uyumlu bir biçimde değişmesi etkin bir işgücü piyasasının oluşması için oldukça önem arz etmektedir. İşgücü piyasasının taleplerini karşılayabilecek nitelikli işgücünün oluşmasında mesleki eğitimin önemi ön plana çıkmaktadır. Bu minvalde işgücü piyasasının mevcut durumunu bilerek ve gelecek dönem eğilimlerini kestirerek karar almak son derece önemli olup rapor bu ihtiyaçların karşılanması için hazırlanmıştır.

2018 YILI İPA İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı ile sektörler bazında işgücü, niceliği, eğitimi, niteliği hakkında ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi toplanması amaçlanmaktadır.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.

2- 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu'nun 21 inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. Bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket eden özel kesim işyerlerine 3.564 TL (üçbinbeşyüzaltmışdört Türk Lirası) İdari Para Cezası verilir.

3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. **İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.**

İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması gerektirmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve araştırmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

Örnek No	:.....
İşyerinin Yasal Unvanı	:.....

İŞYERİ ADRES BİLGİLERİ

İL /İLÇE :.....
MAHALLE: .....
CADDE/SOKAK :.....
İÇ/DIŞ KAPI NO :.....
TELEFON/E-POSTA :.....

FORMU CEVAPLAYAN İŞYERİ YETKİLİSİNİN

Adı-Soyadı : ..... Unvanı :.....
Tarih : ..... Telefonu : .....
E-Posta :..... İmza/Kaşe: .....

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATOR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı-Soyadı			
Tarih			
İmza			

1) İşyerinizin kuruluş tarihini yıl olarak belirtiniz.

.....

2) İşyeri İle İlgili Bilgiler:

	Evet	Hayır
2.1. İşyerinizde ihracat yapılıyor mu?		
2.2.İşyerinizde Ar-Ge çalışması yapılıyor mu?·		
2.3.İşyerinizde vardiyalı çalışma yapılıyor mu?		
2.4. İşyerinizde Part-time çalışması yapılıyor mu?		

3) Gelecek bir yıl içinde planlanan bir yatırımınız var mıdır? (Cevabınız evet ise soru 4'e geçiniz, Hayır ise, soru 5'e geçiniz.)

Evet ( ) Hayır ( )

4) Yatırımla İlgili Bilgiler

4.1 Yatırımın Türü:
İlave yatırım ( ) Her türlü ilave tesis, makine, teçhizat vs… alımı veya kiralanması
Teknolojik Yatırım ( ) Mevcut makine, teçhizatın teknolojik olarak yenilenmesi
Stratejik Yatırım ( ) İşyerinin verimliliğini ve karlılığını artırmak için yürütülecek her türlü, AR-Ge, eğitim ve pazarlama faaliyetleri
Diğer ( )

4.2.Yatırımın İli :.....
4.3.Yatırımın sağlayacağı ortalama istihdam artış sayısı (kişi) ..... (artış olmayacağını düşünüyorsanız sıfır girin)
4.4. Yatırımın sağlayacağı ortalama istihdam azalış sayısı (kişi) ..... (azalış olmayacağını düşünüyorsanız sıfır girin)

· AR-GE; Bir kurumun bilim adamları ve mühendisler istihdam etmek suretiyle şirketin çalışma alanı doğrultusunda bilim ve teknolojinin gelişmesini sağlayacak yeni bilgileri elde etmek veya mevcut bilgilerle yeni malzeme, ürün ve araçlar üretmek, yazılım üretimi dahil olmak üzere yeni sistem, süreç ve hizmetler oluşturmak veya mevcut olanları geliştirmek, yaptığı çalışma ve faaliyetleri anlatmak için kullanılan yaygın bir terimdir.

BÖLÜM I- MEVCUT İSTİHDAM

5) İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
TOPLAM			

BÖLÜM II-AÇIK İŞLER

6) Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyor musunuz?

Evet ( ) 6.1. soruya geçiniz. Hayır ( ) 7.Soruya geçiniz.

6.1) Eleman aranılan meslekler

Eleman Aranılan Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 1. Lise altı 2. Çıraklık 3. Genel lise 4. Meslek L. 5. Meslek yüksekokulu 6. Lisans 7. Lisansüstü 8. Herhangi bir eğitim düzeyi aramıyorum.	Açık işiniz için cinsiyet tercihini belirtiniz? 1. Kadın 2. Erkek 3. Cinsiyet önemli değil	Açık İşte Engelli Çalıştırmak İster misiniz? 1. Evet 2. Hayır 3. Fark etmez	Talep Edilen Beceriler * 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fiziki ve bedensel yetertlilik 3. Hesap yapabilme (Analitik beceri) 4. İletişim ve ifade yeteneği 5. Proje tabanlı çalışma 6. Satış ve pazarlama becerisi 7. Sorun çözme ve inisiyatif alabilme 8. Takım çalışması 9. Yabancı Dil 10. Yeterli mesleki / teknik bilgi ve tecrübe			İlgili meslekteki açık işinizi hangi yolla arıyorsunuz? ** 1. Akraba - Eş Dost 2. Gazete - İlan, vb. 3. İnternet - Sosyal Medya 4. İŞKUR aracılığıyla 5. Kendi çalışanlarım aracılığıyla 6. Özel İstihdam Büroları		
					1	2	3	1	2	3

*Önem derecesine göre **EN FAZLA** 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRALAYINIZ. (1- En önemli)
Kullandığınız arama kanallarından **EN AZ 1 tanesini işaretleyiniz.

BÖLÜM III – 1 YIL SONRA (30 NİSAN 2019 TARİHİ İTİBARİYLE) ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

7) 1 yıl sonra (30 Nisan 2019 tarihi itibariyle) işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet ☐	→	7.1'e geçiniz.
	Hayır ☐	→	8.soruya geçiniz.
	Fikrim Yok ☐	→	8. soruya geçiniz.

7.1) 1 yıl sonra (30 Nisan 2019 tarihi itibariyle) işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış

8) 1 yıl sonra (30 Nisan 2019 tarihi itibariyle) işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet	→	8.1'e geçiniz.
	Hayır	→	9. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok	→	9. soruya geçiniz.

8.1) 1 yıl sonra (30 Nisan 2019 tarihi itibariyle) işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış

BÖLÜM IV - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

9) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz kişi sayısını belirtiniz.

9.1) Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok. → 10.Soruya Geçiniz.

Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni* 1. Bu meslekte işe yeterli başvuru yapılmaması 2. Gerekli mesleki beceriye / niteliğe sahip eleman bulunamaması 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması 4. Çalışma ortam ve şartlarının beğenilmemesi 5. Talep edilen ücretin yüksek olması 6. Vardiyalı çalışma olması 7. Tehlikeli ve/veya çok tehlikeli meslek olması						
		1	2	3	4	5	6	7

*Birden Fazla Seçenek İşaretlenebilir.

BÖLÜM V – İŞGÜCÜ PİYASASINA GENEL BAKIŞ

10) İşyerinizde engelli çalıştırdığınız takdirde devlet tarafından teşvikler ile destekleneceğinizi biliyor musunuz?

Evet ( ) Hayır ( )

11) Size göre engelli istihdamını arttırmak için neler yapılabilir?
(en önemli üç seçeneği belirtiniz)

Engellilerin çalışabileceği destekli, korumalı vb. işyerlerinin artırılması ( )

Engelli istihdamı için uygulanan kota uygulamasının revize edilmesi ( )

Engelli girişimcilere verilen hibe çalışmalarının geliştirilmesi ( )

Engellilere yönelik uzaktan çalışma modellerinin geliştirilmesi ( )

Engelli istihdam fuarları aracılığıyla işveren ile engelli danışanların bir araya getirilmesi ( )

12) Genç (15-24 yaş) personel seçiminde aradığınız kriterler nelerdir? (Birden fazla seçilebilir)

Pratik beceri ( )
Teorik beceri ( )
Diploma/sertifika ( )
Tecrübe ( )
Referans ( )

13) İşyerinizde MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi aldırdığınız personel için **sınav ücretlerinin karşılanması** hususunda uygulanan teşvik veya hibeden yararlandınız mı?

Evet ( ) Hayır ( ) Fikrim Yok ( )

14) İşyerinizde mevcut personel için MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi aldırdığınızda veya MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi olan personel istihdam ettiğinizde 4447 Sayılı Kanunun **Geçici 10. maddesi kapsamında işveren sigorta pirimi desteğinden** yararlandınız mı?

Evet ( ) Hayır ( ) Fikrim Yok ( )

15) Personel seçiminde hangi değerlendirme yöntemini kullanıyorsunuz? (Birden fazla seçilebilir)

CV inceleme/eleme ( )
Mülakat yapma ( )
Görev başında seçim ( )
Standart ölçme araçları veya testler kullanarak ( )
Diğer ( )

16) Son 1 yıl içerisinde İŞKUR'un hizmetlerinden faydalandınız mı?.

Evet ( ) (17. Soruya geçebilirsiniz) Hayır ( ) (18. Soruya geçebilirsiniz.)

17) Faydalandığınız hizmetlerin memnuniyet düzeyinizi belirtiniz.
(Hizmetlerde birden fazla seçenek işaretlenebilir)

	Memnunum	Kararsızım	Memnun Değilim
Eleman Talebi			
İşbaşı Eğitim Programları			
Çalışanların Mesleki Eğitimi			
Mesleki Eğitim Kursu			
Kısa Çalışma Ödeneği			
Danışmanlık ve Yönlendirme			

18) İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetlerden faydalanmama nedeninizi belirtiniz. (Birden fazla seçilebilir)

İŞKUR hizmetlerinden haberdar değilim. ( )

İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşıyorum. ( )

İnternet sitesi kullanışlı değil ( )

Bürokrasi (kırtasiye) işlerinin çok olması ( )

İŞKUR, sektörüme uygun faaliyet sunmuyor ( )

19) 2017 yılındaki ilave istihdam teşvikinden yararlandınız mı?

Evet ( ) (20. Soruya geçiniz) Hayır ( ) (21. Soruya geçiniz)

20) 2017 yılında İlave istihdam teşvikinin faydalı olduğunu düşünüyor musunuz?

Evet ( ) Hayır ( ) Kararsızım ( )

21) 2018 yılında uygulamaya konulan istihdam teşviklerinin istihdama katkısını değerlendiriniz.
İstihdamı çok artırır ( ) İstihdamı az artırır ( ) Değiştirmez ( ) Fikrim yok ( )

22) Sektörünüzde gelecek 10 yılda öne çıkacağını düşündüğünüz meslek ve beceriler nelerdir?

Meslek……..
Beceri……

2018 Yılı İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.